

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ХАСКОВО

УТВЪРДИЛ:

ЕМИЛ ДИМИТРОВ

Министър на околната среда и водите

Съгласувал:

Красимир Живков

Заместник-министър

Г О Д И Ш Е Н П Л А Н

**за контролната дейност на РИОСВ-Хасково
през 2020 г.**

инж.Димитър Илиев

Директор на РИОСВ – Хасково

януари 2020 г.

Съдържание

Текстова част

1. Обхват на плана
  - 1.1. Период от време и географска област
  - 1.2. Задачи, компетенции и задължения на РИОСВ, вкл. организационна структура
  - 1.3. Мисия и цели на РИОСВ.
  - 1.4. Национални политики, приоритети и приложимо законодателство
2. Околна среда, дейности и инсталации
  - 2.1. Състояние на околната среда - екологични проблеми в района
  - 2.2. Контролирани дейности
  - 2.3. Контролирани инсталации
    - 2.3.1. Въздействие върху околната среда и дейност
    - 2.3.2. Съответствие със законодателството
    - 2.3.3. Регистър на инсталации и дейности с издадени КР
    - 2.3.4. Регистър на СЕВЕЗО обекти
      - 2.3.4.1. Списък на групите от СЕВЕЗО обекти, при които е възможен ефектът на доминото съгласно чл. 116 з, ал. 1 от ЗООС
      - 2.3.4.2. Списък на СЕВЕЗО обектите, при които определени външни рискове или източници на опасност биха могли да увеличат риска или последствията от голяма авария в тези предприятия/съоръжения
3. Изпълнение на плана за преходната година
  - 3.1. Цели, които е трябвало да постигнем
  - 3.2. Входна, изходна информация и резултати
  - 3.3. Оценка
4. Планирано изпълнение за годината
  - 4.1. Приоритети
  - 4.2. Цели
  - 4.3. Процедури за планови и извънпланови проверки
  - 4.4. Процедури за координиране с други контролни органи
  - 4.5. Процедури за преглед/актуализация на плана

Приложение : Таблична част

1. Регистри на обектите за контрол
2. Планирани обекти за контрол през 2020 г.
3. Програми за планирани проверки по компоненти и фактори на околната среда
  - 3.1. Въздух
  - 3.2. Води
  - 3.3. Почви
  - 3.4. Управление на отпадъците
  - 3.5. Биологично разнообразие и Национална екологична мрежа (НЕМ)
  - 3.6. ОВОС и ЕО
  - 3.7. Контрол по предотвратяване на промишлено замърсяване
  - 3.8. СЕВЕЗО и химикали
  - 3.9. Ограничаване изменението на климата
  - 3.10. Комплексни проверки

Текстова част

1. Обхват на плана

1.1. Период от време и географска област

Планът за контролната дейност на РИОСВ – Хасково обхваща периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2020 г.

РИОСВ - Хасково осъществява контрол и мониторинг на околната среда на територията на Хасковска и Кърджалийска области, с изключение на общ. Ардино, обл. Кърджали. През 2018 г. в териториалния обхват на инспекцията бе включена и общ. Тополовград, обл. Хасково, с което общата контролирана от РИОСВ-Хасково площ се увеличи на 5525 км².

В географско отношение контролираната територия е твърде разнообразна като релеф, включващ части от Горнотракийската низина, Източни Родопи и Сакар планина и долните течения на р. Марица, р. Арда и р. Тунджа.

Област Хасково е разположена в централната част на Южна България. Тя включва 261 населени места, организирани в 11 общини. Населението на територията е 231 276 души. Северната и централната ѝ част е заета от Горнотракийската низина и се характеризира с обширни приречни ниски земи и високи подпочвени води, които благоприятстват интензивното използване на селскостопанските площи. Водните ресурси на територията се формират главно от оттока на р. Марица и нейните притоци р. Харманлийска, р. Банска и др. На юг обширна част от областта е заета от ниските разклонения на Източните Родопи и западните склонове на Сакар планина. Източните Родопи са една уникална територия, отличаваща се с богат растителен и животински свят. Силното средиземноморско влияние, геоложкото минало на планината и особеностите на местния бит и култура са спомогнали за формирането и съхраняването на разнообразни хабитати, а това е довело до изключително високо биологично разнообразие. В района има 56 защитени територии, от които 1 поддържан резерват, 23 защитени местности и 32 природни забележителности. В същия териториален обхват се включват цели или части от 22 защитени зони /ЗЗ/ по НАТУРА-2000, от които 13 защитени зони за опазване на природни местообитания и 9 защитени зони за опазване на дивите птици. В област Хасково има обявени 120 бр. вековни и забележителни дървета със 149 заповеди за обявяване. В близост до тях няма големи промишлени обекти.

Големи пространства от тези планински области са покрити с бедни скелетни почви и са обезлесени. В областта са разкрити и се експлоатират находища на полиметални златосъдържащи руди, на нерудни полезни изкопаеми – варовик, мрамор и глина. Добивът на оловно-цинкови руди е ликвидиран, но в редица случаи все още оказва негативно въздействие върху околната среда. Природните и географски дадености на областта са обусловили развитието на производството на азотни торове, машиностроенето, хранително-вкусовата и други промишлености, дърводобивът и дървообработващата промишленост, обувната промишленост, шивашката и трикотажна промишленост. Хранително-вкусовата промишленост е представена от хлебопроизводство, сладкарство, месопреработвателни предприятия, пивопроизводство, млекопреработване, тютюнева и консервна промишленост. В последните години се наблюдава ускорено развитие на винопроизводството, на животновъдството (най-вече на крави и патици) и др. През 2017 г. започна производствена дейност за асемблиране на кабелни инсталации за автомобилната индустрия, през 2018 г. бе завършен завод за фарове, стартира предприятие за дантели и др. Най-голям индустриален център е гр. Димитровград, където са съсредоточени обекти на енергетиката, химическата и добивната промишленост.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ХАСКОВО

В контролираната част от област Кърджали живеят 139 928 души. Тя обхваща 418 населени места в 6 общини – Кърджали, Момчилград, Крумовград, Черноочене, Джебел и Кирково. Контролираният район заема по-голямата част от Източните Родопи. Релефът е предимно планински и полупланински. Теренът на областта се прорязва от горното и средното течение на р. Арда, заедно с нейните притоци р. Върбица, р. Крумовица и р. Перперек. По долините на тези реки са най-плодородните земи и най-големите селища. На р. Арда са изградени три от най-големите язовири в страната - яз. Кърджали, яз. Студен кладенец" и яз. Ивайловград". Районът се характеризира с богатото разнообразие на растителния и животински свят. Срещат се редки и изчезващи видове, включени в Червената книга на България, ендемити и реликти и изобилие от ценни лечебни растения. Обявени са 36 защитени територии, в т.ч. резерват „Вълчи дол”, 3 поддържани резервата, 12 защитени местности и 20 природни забележителности. В същия териториален обхват се включват цели или части от 10 защитени зони /33/ по НАТУРА-2000, от които 2 защитени зони за опазване на природни местообитания и 7 защитени зони за опазване на дивите птици. В област Кърджали има обявени 15 броя вековни и забележителни дървета. Върху тях не се оказва натиск от близко разположени големи промишлени обекти.

Икономиката на областта се определя от добива и преработката на минерални суровини, на полиметални руди (производство на благородни метали), металообработването, машиностроенето, текстилната промишленост, дървопреработването, мебелната индустрия, хранително-вкусовите предприятия и тютюнопроизводството за населението извън градовете. В последните години бяха прекратени добивът и преработката на оловно-цинкови руди, но се разраства производството на пластмасови и каучукови елементи за автомобилната промишленост в Кърджали и Крумовград, както и на съпътстващи производства. През 2019г стартира и експлоатацията на Обогатителна фабрика за преработка на златосъдържащи руди от участък "Ада тепе", общ. Крумовград. В Кърджали работи нов месокомбинат, започна производство на токозахранващи системи за офиси, в ход е реализирането на проект за изграждането на нов цинков завод на площадката на ОЦК.

1.2 Задачи, компетенции и задължения на РИОСВ, вкл. организационна структура

РИОСВ – Хасково изпълнява регулиращи, информационни и контролни функции.

При осъществяване на регулиращите функции РИОСВ - Хасково разработва или участва в разработването на документи в областта на опазването на околната среда и устойчивото ползване на природните ресурси и провежда на регионално равнище дейности, свързани с политиката на държавата в тази област, като изпълнява следните основни задачи:

- участие в различни видове комисии, експертни, технически и др. съвети;
- произнасяне, утвърждаване или съгласуване в съответствие с нормативните изисквания на: общинските програми за намаляване нивата на замърсителите на атмосферния въздух, както и общинските оперативни планове за действие съгласно изискванията на ЗЧАВ;
- режими на ползване на биологични ресурси и др.

При осъществяване на информационните функции РИОСВ - Хасково изпълнява следните задачи:

- организира процеса на достъп на обществеността до информацията за околната среда, като предоставя информация, поддържа регистри и бази данни, интернет страницата на инспекцията, издава информационни материали и др.;
- организира кампании за повишаване на общественото съзнание и култура в областта на околната среда и тяхното провеждане на регионално ниво;

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ХАСКОВО

- включва обществеността в процеса на вземане на решения, свързани с опазване на околната среда.

Контролните функции на РИОСВ - Хасково включват осъществяването на превантивен, текущ и последващ контрол, свързан с прилагането на нормативните актове, регламентиращи качеството на компонентите на околната среда и факторите, които ѝ въздействат.

Превантивният контрол се осъществява съобразно законовите и подзаконовите нормативни актове за:

1. предотвратяване от замърсяване или увреждане и възстановяване на околната среда от замърсяване или увреждане чрез процедурите по преценка и издаване на решение по ОВОС и ЕО, по издаване на комплексни разрешителни, по издаване на решения за одобряване на доклади за безопасност, координиране на планове и програми във връзка с ограничаване на емисиите на определени производства и дейности и др.

2. опазване на водите от замърсяване чрез участие в процедурата по издаване на разрешителни за заустване, чрез участие в инвентаризация на емисиите, заустванията и загубите на приоритетни и приоритетно опасни вещества и др.

3. спазване на изискванията за осигуряване на екологосъобразно управление на отпадъците чрез издаване на разрешения, регистрационни документи;

4. опазване на елементите на Националната екологична мрежа и биологичното разнообразие, както и устойчивото използване на биологичните ресурси чрез: извършване на ОС на инвестиционни предложения, планове, програми и проекти; изготвяне на становища за дейности в защитени територии и защитени зони; становища по проекти за планове за управление на защитените територии и защитени зони; участие в процедурите по предложения за обявяване и промени на елементи от Националната екологична мрежа; регистрация на видовете по чл.91 от ЗБР; участие в мониторинга на биоразнообразието и биологичните ресурси и др.

5. опазване качеството на атмосферния въздух чрез контрол по разработването и изпълнението на общинските програми за намаляване на нивата на замърсителите в атмосферния въздух и др.

При осъществяване на функциите по текущия и последващ контрол РИОСВ - Хасково извършва проверки, наблюдения и възлага извършване на анализи от лабораториите към ИАОС за:

1. опазване на водите по отношение на количеството и състава на заустваните отпадъчни води, изпълнението на условията в издадените разрешителни за заустване и комплексни разрешителни и др.;

2. опазване на почвите по отношение на: замърсяването с вредни вещества, оползотворяването на хумуса, рекултивацията на нарушени терени и др.

3. управление на отпадъци по отношение на: лицата, извършващи дейности по събиране и транспортиране, оползотворяване и/или обезвреждане на отпадъци; експлоатацията, закриването и следексплоатационните грижи на съоръженията и инсталациите за оползотворяване, рециклиране и обезвреждане на отпадъци; трансграничния превоз на отпадъци и др.;

4. опазването на биологичното разнообразие и устойчивото използване на биологичните ресурси чрез: спазването на режимите за защитените територии и защитени зони; опазването на защитените растителни и животински видове и техните местообитания; изпълнението на програмите и проектите, включени в плановете за управление на защитени територии; охраната на резервати и др.;

5. реализация на устройствените планове и на инвестиционните предложения по отношение на: изпълнението на условията и мерките в решенията по ОВОС и в решенията за

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ХАСКОВО

преценяване на необходимостта от ОВОС; становищата по ЕО и решенията за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО; изпълнението на условията в комплексните разрешителни; изпълнението на условията в издадените решения по оценки за съвместимост и др.;

6. управление на рисковете от химикали при тяхното производство, употреба, съхранение, пускане на пазара, внос и износ в самостоятелен вид, в смеси и в изделия;

7. изпълнение изискванията към предприятията с нисък и висок рисков потенциал, целящи намаляването на вероятността и последствията от големи аварии при работа с определени опасни вещества и др.;

8. опазване на въздуха по отношение на: концентрацията на основни и допълнителни показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух; емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферата от неподвижни източници, в т.ч. на вещества, нарушаващи озоновия слой и флуорирани парникови газове; пускането на пазара и/или употребата на бои, лакове и авторепаратурни продукти; източниците на неорганизираните емисии, на неприятни миризми и др.;

9. промишлените източници на шум и други вредни физични фактори, както и състоянието на техническите средства за намаляване на вредното им въздействие;

10. спазването на условията от издадени разрешения и наличието на ГМО в противоречие със Закона за ГМО.

Организационна структура – обхват

РИОСВ – Хасково е регионално поделение на МОСВ, създадена в съответствие с Правилника за устройството и дейността на РИОСВ (ДВ бр.103/2011г). Численият състав на инспекцията към момента е 37 души, в т.ч. директор, обща администрация 9 бр. и специализирана – 28 бр. Общата администрация подпомага осъществяването на правомощията на директора на РИОСВ, създава условия за осъществяване на дейността на специализираната администрация и извършва техническите дейности по административното обслужване. Специализираната администрация се състои от две дирекции - „Контрол на околната среда” и „Превантивна дейност”.

1.3. Мисия и цели на РИОСВ

Мисията на РИОСВ е да провежда държавната политика за постигане на чиста околна и здравословна жизнена среда, поддържане на разнообразието на живата природа, разумното използване на природните богатства и ресурсите на регионално ниво. Стремежът е постигането на устойчив растеж, чрез изграждане на щадяща по отношение на използването на ресурсите, по-зелена и конкурентоспособна икономика, при ефективно предотвратяване на екологични рискове и кризи. За осъществяването им, при дейността си през 2020 г. РИОСВ-Хасково ще продължи да изпълнява следните цели:

✓ Подобряване качеството на атмосферния въздух на контролираната територията чрез изпълнение на комплекса от мерки за опазване чистотата на атмосферния въздух. През 2019г са постигнати нормите за средногодишната концентрация на $ФПЧ_{10}$ за Хасково, Димитровград и Кърджали, а за Димитровград и Кърджали и броят на превишенията е по-малък от допустимия. И през 2020г ще продължи контролът на мерките за намаляване нивата на $ФПЧ_{10}$, както и за намаляване на емисиите на флуорсъдържащи парникови газове,

прекратяване употребата на вещества, които нарушават озоновия слой; намаляване на емисиите на летливи органични съединения;

✓ Опазване и подобряване състоянието на водите, постигане и поддържане на добро количествено, химично и екологично състояние на водните тела на територията на Република България. За постигането ѝ се контролират емитерите на отпадъчни води, съдържащи специфични замърсители, замърсени биоразградими промишлени отпадъчни води, обектите, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества с цел прекратяване на заустването им в определените срокове;

✓ Постигане на ресурсна ефективност чрез прилагане на йерархията при управление на отпадъците, предотвратяване на образуването им, насърчаване на повторната употреба и оползотворяването им чрез рециклиране, намаляване на депонирането. Контролират се лицата образувачи и третиращи отпадъци, общините за изпълнение на задълженията им по ЗУО, изискванията за превоз на отпадъци по Регламент ЕО 1013/20016, нерегламентирани дейности с отпадъци;

✓ Опазване, поддържане и възстановяване на екосистемите и присъщото им биологичното разнообразие чрез контрол на компонентите на биологичното разнообразие и мрежата от защитените територии и зони.

✓ Предотвратяване на замърсяването и опазване на околната среда и човешкото здраве чрез прилагане на превантивни инструменти – поставяне на подходящи и ефективни условия и мерки в административните актове, издавани след процедурите по оценка на въздействието на околната среда, екологична оценка и оценка за съвместимост, при облекчаване на административната тежест и сроковете за бизнеса и гражданите.

1.4. Национални политики, приоритети и приложимо законодателство

Приоритетите при планиране на контролната дейност на РИОСВ – Хасково и през 2020 г. ще продължат да следват приоритетите, изведени в националните политики, провеждани на местно ниво.

Политика: Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух

Приоритети:

✓ Изпълнение на мерките от Националната програма за намаляване на общите годишни емисии на серен диоксид, азотни оксиди, летливи органични съединения и амоняк в атмосферния въздух. Ще продължи контролът на обектите с най-голям принос в емисиите на серен диоксид и азотни оксиди в района на Димитровград – „Неохим“ АД, Димитровград и ТЕЦ „Марица 3“ АД, Димитровград.

✓ Намаляване на емисиите на вредни вещества и подобряване качеството на атмосферния въздух (достигане и поддържане на нормите, съгласно изискванията на законодателството в областта на КАВ) на контролираната територия. И през 2020г. ще бъде приоритет упражняване на контрол по изпълнение на заложените мерки в Планове за действие към общинските Програми на Хасково, Кърджали и Димитровград, ще се извършват проверки и за предотвратяване замърсяването на въздуха от нерегламентирано изгаряне на отпадъци.

✓ Намаляване на емисиите на флуорсъдържащи парникови газове, прекратяване употребата на вещества, които нарушават озоновия слой и тяхното извеждане от употреба. Приоритетно се планират проверки на дистрибутори и ползватели на флуорсъдържащи парникови газове, ще се следят интернет сайтове и ще сераагира незабавно на сигнали, отнасящи се за флуорсъдържащи парникови газове или вещества, които нарушават озоновия слой.

Политика: Оценка, управление и опазване на водите

Приоритети:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ХАСКОВО

✓ Опазване и подобряване състоянието на повърхностните води като стратегически национален ресурс чрез намаляване замърсяването с отпадъчни води от битови и промишлени източници. Постигане и поддържане на доброто състояние на всички води на територията на страната. За тази цел се контролират емитерите на отпадъчни води, като приоритет ще са обектите с най-голям замърсяващ товар; формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества и специфични замърсители; промишлени дейности, формиращи замърсени биоразградими промишлени отпадъчни води. Ще се следят и обектите, заустващи отпадъчни води във водни тела със състояние по-лошо от добро.

Политика: Устойчиво управление на отпадъците - интегрирана система за управление на отпадъците и опазване на почвите

Приоритети:

✓ Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци, чрез доразвиване на системи за разделно събиране – контрол на всички Общини за изпълнение на задълженията за разделно събиране на биоразградими отпадъци, опаковки, опасни отпадъци от домакинствата, едрогабаритни отпадъци, предварително третиране на отпадъците преди депониране и др.;

✓ Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране, транспортиране и третиране на отпадъците – ще се контролират лицата, образуващи производствени и опасни отпадъци от дейността си, както и лицата, притежаващи разрешение и/или регистрационен документ за дейности с отпадъци за спазване на нормативните изисквания, в т. ч. и извършващи внос или износ на отпадъци по реда на Регламент (ЕО) 1013/2006.

Политика: Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси

Приоритети:

✓ Чрез изпълнение на плана по ПУДООС, в който са заложили дейности от плановете за управление на резерват „Вълчи дол“ и поддържани резервати „Борака“, „Боровец“, „Женда“ и „Чамлъка“, както и чрез реализацията на дейностите по проект „Подобряване на природозащитното състояние на природни местообитания 9530* *Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор и 91АА Източни гори от космат дъб* на територията на защитена зона BG 0001031 „Родопи Средни“, попадащи в поддържани резервати „Женда“ и „Борака“ по ОПОС (изпълняван от РИОСВ- Хасково) да се обезпечи до голяма степен съхранението, укрепването и възстановяването на екосистеми, местообитания, видове и генетичен материал в териториалния обхват на РИОСВ- Хасково.-

✓ Политика: Подобряване на бизнес средата и насърчаване на инвестиционната активност чрез намаляване на административни и финансови тежести за бизнеса

✓ По-добро координиране при процедурите по оценка на въздействието на околната среда, екологична оценка, комплексни разрешителни и контрол на рисковете от големи аварии с опасни химикали (СЕВЕЗО III) процедурите по ОВОС, процедурите за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и екологичната отговорност, при действия от компетентността на РИОСВ. При кандидатстване за финансиране по Програми по околна среда, ПРСР и др. инвестиционните предложения се разглеждат с предимство и приложимите процедури или документи се провеждат/издават в максимално кратки срокове.

Политика Усъвършенстване на контрола и повишаване на общественото съзнание и култура по въпросите на околната среда

✓ Усъвършенстване и прилагане на ясни правила и процедури за равнопоставеност и откритост при контролната дейност за прилагане и налагане на националното

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ХАСКОВО

законодателство в областта на околната среда с цел постигане на напредък в осигуряването на по - ефективно прилагане на регионално ниво на законодателството по околна среда. За тази цел РИОСВ изготвя и публикува на сайта си План за контролната дейност на инспекцията, както и доклади за проведени проверки на всички оператори с КР, както и всички доклади за комплексни проверки на други обекти.

✓ Улесняване на достъпа на обществеността до достоверна и навременна информация за околната среда, прилагайки съвременни информационни средства - РИОСВ разработва и публикува на сайта си доклад за състоянието на околната среда, въвежда се голям обем информация в поддържаните информационни системи за отпадъчните води, в актуални регистри и др.

Законодателство

През 2019 г. е извършена промяна в ЗЧАВ, с която се задължават операторите на ГГИ на твърдо гориво и/или биомаса и операторите на СГИ на твърдо гориво и/или твърда биомаса, с обща номинална входяща топлинна мощност, равна или по-голяма от 20 MW да използват система за видеонаблюдение. На територията на РИОСВ – Хасково, задължение да използва система за видеонаблюдение има ТЕЦ “Марица 3”АД, Димитровград. Операторът е изградил система за видеонаблюдение, която осигурява проследяване в реално време чрез стационарно монтирани камери. Осигурен е и отдалечен достъп до видеоизображенията в реално време в РИОСВ – Хасково и Община Димитровград, на чиято територия се намира горивната инсталацията.

Приета е *Наредба за намаляване на националните емисии на определени атмосферни замърсители (ДВ, бр.47 /14 юни 2019г.)*. С Наредбата се установяват национални задължения за намаляване емисиите на серен диоксид, азотни оксиди, неметанови летливи органични съединения, амоняк и фини прахови частици (ФПЧ_{2,5}) от 2020 г. до 2029 г. и от 2030 г. нататък.

През м. декември 2019 г влизат в сила приетите нови изисквания в *Закона за управление на отпадъците*, които задължават операторите на съоръжения и инсталации за третиране и/или депониране на битови отпадъци да използват система за видеонаблюдение и контрол върху всички точки от имота, инсталацията и/или съоръжението, които предоставят визуална информация относно прилагане условията на издаденото комплексно разрешително за инсталацията и/или съоръжението, както и одобрения технологичен проект. Това ще даде възможност за осъществяване на ежедневно наблюдение на постъпващите отпадъци и извършваните процеси с отпадъци в съоръженията. Системи за видеонаблюдение вече са монтирани на депата РЦУО Хасково и РЦУО Харманли.

През 2019 г. е изменена и допълнена *Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях*, с което са отразени и приведени в съответствие с подзаконовите нормативни актове по прилагане с изискванията на влезлия в сила от 27.11.2018г. ЗИД на ЗООС. С измененията се предвижда уреждане на производството по подаването и разглеждането на уведомление за извършена класификация, както и за всяка негова актуализация на предприятие и/или съоръжение с нисък или висок рисков потенциал, включително и валидирането на класификацията от министъра на околната среда и водите на изпълнителния директор на ИАОС. Оптимизирани са редът и условията на процедурите, както и дейността и начина на работа на комисиите, които осъществяват контрол чрез съвместни проверки на съоръженията и инсталациите, класифицирани с нисък или висок рисков потенциал, като се запазва техният състав.

На 28.08.2019 г. влязоха в сила предвидените през 2018 г. промени в *Закона за опазване на околната среда*. С промените се дава възможност за обща процедура по искане на възложителя, когато е налице инвестиционно предложение, което подлежи на задължителна ОВОС, комплексно разрешително и/или доклад за безопасност в случаите, когато едно

предприятие е с висок рисков потенциал с компетентен орган за вземане на решение по ОВОС министъра на околната среда и водите. Така се съкращават съществено сроковете, създава се устойчивост на административните актове, спестяват се разходи на инвеститорите. Изменението има за цел облекчаване на административната тежест за бизнеса, като се създадат оптимални условия за инвеститорите. През 2019 г. тези промени са отразени и в изменения на *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* и *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми*.

Изменена е и *Наредбата за КР*, с което е променен компетентният орган от министъра на околната среда и водите на изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) за производството във връзка с указване на конкретна процедура за издаване на КР, в т.ч. и оптимизиране на реда и условията на процедурите.

2. Околна среда, дейности и инсталации

2.1 Състояние на околната среда - екологични проблеми в района

И през 2019 г. на територията на РИОСВ - Хасково са регистрирани наднормени нива на фини прахови частици замърсяване, основно през есенно-зимния период, отчетени от ръчния пункт „РИОСВ - Хасково” и автоматичните станции АИС „Раковски” и АИС „Студен кладенец”, следящи качеството на атмосферния въздух в Хасково, Димитровград и Кърджали. Но в резултат на изпълнението на мерките и планираните мероприятия от Програмите за КАВ на Общините Димитровград, Кърджали и Хасково е установена трайна тенденция за намаляване както на броя на превишенията на средноденонощната норма от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, така и на регистрираните средногодишни концентрации на ФПЧ_{10} . През 2019 г. отчетените средногодишни концентрации на ФПЧ_{10} в Димитровград, Кърджали и Хасково са под нормата от $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. През годината в Димитровград и Кърджали регистрираните превишения на ПС за СДН са под допустимите 35 броя за една календарна година, а в Хасково наднормените стойности са редуцирани до 36. Системният контрол на РИОСВ-Хасково за изпълнението на предвидените мерки и мероприятия от Общините ще продължи и през 2020 г.

Най-значим източник на замърсяване на повърхностните води са непречистени отпадъчни води от канализационните системи на населените места. На територията, контролирана от РИОСВ-Хасково все още не е изградена ГПСОВ за гр.Харманли, който е с над 10000 екв. жители и за Любимец, Симеоновград, Крумовград и Ивайловград и Тополовград, чието население е между 2000 и 10000 жители. По-голямата част от формираните отпадъчни води от гр.Кърджали не постъпват в ГПСОВ поради разрушения дюкер, отвеждащ водите от десен бряг на р.Арда. РИОСВ ще подпомага общинските администрации при действията им за осигуряване на финансиране за изграждане на ГПСОВ и на дюкер през р.Арда.

На територията на РИОСВ-Хасково са установени няколко водните тела с лошо екологично състояние - р.Меричлерска, р.Банска средно и долно течение и р.Марица от вливане на р.Омуровска до вливане на р.Сазлийка. И през 2019 г. РИОСВ-Хасково е продължила засиления контрол върху обекти, изпускащи отпадните си води в тях - извършени са проверки на млекопреработвателно предприятие в гр.Меричлери, на ПСОВ на „Каменица“ АД, което през 2019 г. спазва определените норми (за минимални превишения на нормите са наложени 2 еднократни санкции); извършени са и проверки на 2 животновъдни обекта, 1 ракиен казан и 1 консервна фабрика, на „Неохим“ АД са наложени текущи санкции.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ХАСКОВО

В резултат на системния контрол през годината само веднъж е постъпил сигнал и е констатирано наличие на десетина умрели риби в р.Банска. Състоянието на водните тела следва постепенно да се подобрява.

На територията на инспекцията съществуват девет депа за производствени и опасни отпадъци с преустановена експлоатация, които не отговарят на нормативните изисквания – три на „Неохим“ АД, Димитровград, два сгуроотвала на „ТЕЦ Марица 3“ АД, Димитровград и четири „временни“ депа за опасни отпадъци на бившия ОЦК Кърджали. В резултат на системния контрол през 2019 г са изпълнени дейностите по закриване на депата с преустановена експлоатация на „Неохим“ АД - „Депо за отпадъци от дестилация на МЕА“, „Депо за производствени отпадъци – Черногорово“ и „Депо за утайки от пречистване на отпадъчни води“. Предстои получаване на разрешение за ползване на обектите. При ТЕЦ „Марица 3“ АД се констатира отново липсата на съществен напредък и неизпълнение на техническа рекултивация на сгуроотвалите. Разположените на площадката на ОЦК депа продължават да са източник на значително замърсяване с неорганизираните емисии на въздуха в района, замърсяват почвите, а и водите на съседния яз. „Студен кладенец“. През 2019 г. е представен Работен проект на депо за опасни производствени отпадъци от дейността на ОЦК, „Хармони 2012“ ЕООД. През 2019 г. от РИОСВ е издадено Решение по оценка на въздействието върху околната среда № ХА-1-1/2019 г., с което се одобрява осъществяването на ИП за „Строителство, експлоатация и закриване на депо за опасни отпадъци по Програма за отстраняване на екологични щети при приватизацията на „ОЦК“ АД, гр. Кърджали по втори вариант“.

Действащата Клетка 1 на регионално депо за третиране на неопасни отпадъци гр.Кърджали, в която се обезвреждат смесени отпадъци от 8 общини в регион Кърджали е запълнена и от м. август се превишава разрешенят капацитет за депонирани количества отпадъци в клетката. Извършеното геодезично заснемане на депонираните количества отпадъци в клетката не установява наличие на свободен обем за приемане на отпадъци. Не са извършени прединвестиционни проучвания за изграждане на нова клетка за депониране на отпадъците. Дадено е предписание за възлагане на прединвестиционни проучвания. Въпреки, че от 2016г. се прекрати нерегламентираното натрупване на отпадъци на временната площадка в землището на с.Вишеград, общ.Кърджали до изграждане на новото депо, все още няма решение за предепонирването на битовите отпадъци, складираните на площадката за периода 2008-2016г. и те продължават да замърсяват въздуха, водите и почвите в района.

Не е реализан проектът за закриване и рекултивация на спряна от експлоатация Клетка I (с прекратена експлоатация) на РЦУО с.Гарваново, общ.Хасково. Не са осигурени средства по проект за закриване и рекултивация на спряно от експлоатация депо за битови отпадъци на община Любимец.

През последните години се наблюдава увеличаване на селскостопанската дейност в региона, водещо до загуба на природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони, което се ограничава чрез провеждане на процедури по ОС за ППП/ИП и съставяне на АУАН при констатиране на реалвизация на ППП/ИП без проведена процедура по ОС (18 бр.АУАН за 2019г.).

Във връзка със субсидиране от ДФЗ има случаи на разораване на пасища в защитени зони от Натура 2000, както и почистване на дървесна растителност в земеделски земи, което е в противоречие със заповедите за обявяване на съответните зони, за което през 2019г. са съставени 7 бр. АУАН и е издадено 1 бр. решение за прекратяване на процедури по ОС.

В защитените зони от Екологичната мрежа Натура 2000 се наблюдава навлизане и разпространение на инвазивни видове, което е заплаха за предмета и целите на опазване в зоните. Чувствителни места за разпространението на инвазивни видове са поречията на реките, пътищата и повлияни от човешката дейност площи. За планове, програми, проекти

или инвестиционни предложение, в които се предвижда озеленяване на площи, в издадените решения по проведени процедури по ОС се поставя условие „озеленяването да се извърши с местни видове“.

2.2. Контролирани дейности

РИОСВ - Хасково осъществява контрол на предприятия – неподвижни източници на емисии, както и на обекти, използващи флуорирани парникови газове, вещества, които нарушават озоновия слой и летливи органични съединения (ЛОС).

Контролират се обектите с неподвижни източници на емисии - „Теклас – България“ ЕАД – обекти в Кърджали и Крумовград, “Вулкан Цимент” АД, Димитровград, “Монек юг” АД, Кърджали, Фабрика за перлит и Фабрика за бентонит на “Имерис Минералс България” АД, Кърджали, “Серта България” АД, Кърджали, „Голд Ойл“ ООД, Харманли, млекопреработвателни предприятия, асфалтови бази, оранжерии за производство на зеленчуци. Контролът за спазване на нормите на изпусканите в атмосферния въздух емисии от тези обекти се осъществява чрез извършването от операторите СПИ, както и чрез извършван емисионен контрол. Поради по-ниските емисии на замърсители и преобладаващото спазване на емисионните норми те са определени като обекти с нисък и среден риск.

Съгласно одобрения от МОСВ план ежегодно се извършват проверки на обекти - източници на емисии на ЛОС. Контролът ще се упражнява върху обекти, използващи разтворители, производителите на бои, както и търговците на едро, при които степента на риск е по-голяма.

Ще се контролират ползватели и дистрибутори на флуорсъдържащи парникови газове, в изпълнение на функцията на РИОСВ като орган по надзор на пазара. Целта на проверките е да се следи за прекратяване използването на озоноразрушаващи вещества и ограничаване емисиите на флуорсъдържащите парникови газове.

През 2020 г. ще продължи контролът във връзка с изграждането на ЕТАП II за улавяне на бензиновите пари (УБП) и извършването на проверки на ефективността на системите, съответстващи на Етап II на УБП на обекти, извършващи дейности по *Наредба № 16 за ограничаване на емисиите на ЛОС при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини*.

Ще се контролират обекти с издадени Разрешителни за емисии на парникови газове в обхвата на *Закона за ограничаване изменението на климата*. Предвижда се контрол на инсталираните капацитети, вид на използваните горива и измервателни устройства, изисквания за мониторинг и докладване, както и представяне в срок на верифицираните годишни доклади.

Във връзка с приетата през 2018г. *Наредба за ограничаване на емисиите на определени замърсители изпускани в атмосферата от средни горивни инсталации* ще се извършва контрол и оценка на съответствието на емисиите на замърсителите, изпускани от съществуващите на територията РИОСВ-Хасково средни горивни инсталации с номинална топлинна мощност от 1 до 50 MW. С наредбата се определят норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, както и правила за мониторинг на въглероден оксид, с което се цели намаляването на емисиите им в атмосферния въздух. През 2020г. са предвидени 5 проверки на средни горивни инсталации.

Контролната дейност по опазване на водите обхваща всички обекти, формиращи отпадъчни води и заустващи в повърхностни водни обекти. Като високорискови се определят обектите, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители, заустващи значителни водни количества или с висока степен на замърсяване на водите, както и с приемници в „лошо“ състояние. Те са включени в заповед

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ХАСКОВО

на министъра на околната среда и водите, определяща емитерите, включени в „Информационната система за разрешителни и мониторинг при управлението на водите“. За тях контролът е задължително два пъти годишно. За 2020 г. те са 36 бр.

Обектите с разрешителни за заустване, изпускащи по-малки водни количества, с по-малко замърсяване или сезонна дейност и заустването в повърхностни води на отпадъчни води от канализационните системи на населените места без действащи пречиствателни станции - Крумовград, Джебел, Ивайловград, Харманли, Любимец, Симеоновград са предвидени за контрол веднъж годишно.

Контролната дейност по управление на отпадъците обхваща всички обекти за третиране на отпадъци, с издадени разрешения и регистрационни документи по чл.35 от ЗУО. През 2020 г. ще продължи контролът на лицата, извършващи дейности по третиране на отпадъци от черни и цветни метали, ИУМПС, НУБА, ИУЕЕО, хартия и картон, пластмаса, стъкло, влагаци шлака и пепел от котли при производство на бетонови разтвори, третиращи опасни болнични отпадъци и др. Предвидено е извършване на проверки на лица, извършващи транспортиране на отпадъци, на търговци и брокери на отпадъци.

След установени през 2019г нарушения при вноса на отпадъци през 2020г ще се извършва засилен контрол по Регламент ЕО 1013/20016, с висок приоритет за отпадъци от хартия и картон и пластмаса за износ или внос, за които не се изисква нотификация.

Като „високо рискови“ обекти, планирани за ежегодна проверка са: депа за производствени и опасни отпадъци с преустановена експлоатация (сгуроотвалите) на ТЕЦ „Марица 3“ АД, Димитровград; инсталации за изгаряне на неопасни отпадъци, чрез оползотворяване на получената енергия за оранжерии в гр.Любимец и в гр.Харманли; съоръжения за физикохимично третиране на опасни болнични отпадъци – 1 бр. в гр. Хасково и 2 бр. в гр. Кърджали; „Вулкан цимент“ АД, Димитровград – инсталация за оползотворяване на неорганични отпадъци, заменящи природни суровини, чрез влагането им в производството на цимент; регионални съоръжения за третиране на отпадъци, в това число nereкултивираното старо общинско депо на община Любимец; инсталация за оползотворяване на хранителни мазнини на ИК „Наталия“ ООД в гр. Кърджали.

И през 2020 г. обект на засилен контрол ще бъдат лицата, образуващи отработени масла и нефтопродукти, излезли от употреба гуми, както и текстилни предприятия, с цел недопускане на изгарянето, изоставянето, изхвърлянето или друга форма на нерегламентирано обезвреждане и замърсяване на въздуха и/или други компоненти на околната среда.

На контрол подлежат физическите и юридическите лица, които произвеждат, пускат на пазара, употребяват, съхраняват и изнасят химични вещества в самостоятелен вид, в смеси или в изделия с цел защита на човешкото здраве и опазване на околната среда. С по-висок риск са обектите, които произвеждат и/или съхраняват големи количества химикали; дистрибуторите на химикали, които притежават големи складови наличности, формулаторите на смеси. Тези обекти са планирани за проверка през 2020 г.

РИОСВ – Хасково извършва контрол по опазването на защитени територии и защитени зони от Националната екологична мрежа, за спазване на режимите, определени със заповедите за обявяването им, както и тяхното стопанисване, съгласно *Закона за защитените територии*. Контролира се и изпълнението на условията, поставяни в решения, издадени след проведени процедури по *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони*.

Извършва се контрол по опазването на защитени растителни, животински и гъбни видове от флората, фауната и микотата на Р България, както и на тези, които са обект на ползване и търговия, генетичните ресурси и разнообразието на растителни и животински

видове извън естествената им среда, вековни дървета и видове по CITES, лечебни растения, дейности, свързани с разрешителни, издадени от МОСВ по *Наредба 8/2003 за изключенията от ЗБР*. Предвид характера на контролираните обекти и дейности в тях, към настоящия момент те са категоризирани с “нисък риск” за въздействие върху човешкото здраве и околната среда.

За осъществяване на контрола в плана за 2020г. са заложили проверки върху дейностите на собственици, ползватели, физически и юридически лица, осъществявани в ЗТ и в ЗЗ; дейности свързани със защитени видове животни и растения, вкл. с опазването на защитени вековни и забележителни дървета; ползватели на зоопаркове и зоомагазини; билкозаготвителните пунктове; видове по конвенцията CITES и др.

2.3. Контролирани инсталации

На територията на РИОСВ-Хасково са разположени 19 бр. площадки, за които са издадени КР.

С най-голяма сложност и степен на риск са обектите в гр.Димитровград - площадка „А“ на „Неохим“ АД и ТЕЦ „Марица 3“ АД- горивна инсталация и в гр.Кърджали – „Горубсо-Кърджали“ АД и площадката на „Хармони 2012“ ЕООД (бивша площадка на ОЦК).

През 2019г. е издадено КР на „Хидролия“ АД, София за експлоатацията на инсталация за самостоятелно третиране на отпадъчни води - ПСОВ на „Каменица“ АД, Пловдия.

Депата за неопасни производствени отпадъци на ТЕЦ „Марица 3“ АД, Димитровград не са изградени (към момента е изградена само една площадка за временно съхранение на отпадъци от сгуро-пепело-извоза от работата на горивната инсталация).

Една от инсталациите (производство на биодизел) е изградена, но не е въведена в експлоатация и не работи, а изграждане на депо за битови отпадъци в с.Ябълково изобщо не се планира.

Прекратено е производството на площадките за производство на керамични изделия в с.Нова Надежда и в гр.Харманли.

Управителният съвет на „Неохим“ АД, през 2019г. е взел решение за прекратяване на изцяло на дейността на площадка Б - производство на пластмаси и полиамиди.

През 2019г. в ИАОС е подадено заявление за издаване на ново КР за птицеферма намираща се в с. Глухар, община Кърджали. Обектът попада в приложение № 4 от ЗООС след сливане на две фирми с дейност – отглеждане на кокошки – носачки.

„Неохим“ АД, Димитровград и „Горубсо-Кърджали“ АД, Кърджали са класифицирани с висок рисков потенциал, в съответствие с чл. 103, ал. 2 от ЗООС. При извършената системна оценка на опасностите по двата основни критерия за риск - въздействие върху околната среда и предприети мерки и дейности от операторите за намаляване на въздействието върху човешкото здраве и околната среда, те са оценени със среден риск. Съгласно чл. 157а, ал. 9 от ЗООС обектите, класифицирани с висок рисков потенциал следва да бъдат проверявани най-малко веднъж годишно.

„Цинков завод и Велц инсталация за преработка на цинк-съдържащи материали“ гр. Кърджали, с оператор Хармони 2012“ ЕООД София, е с потвърдена класификация по чл.103, ал.7 от ЗООС като предприятие с висок рисков потенциал, с писмо на МОСВ от 22.10.2018 г. Изграждането на съоръженията предстои. Планирана е съвместна проверка през 2020 г.

2.3.1.Въздействие върху околната среда и дейност

Повечето контролирани инсталации с издадени КР и инсталации с одобрен актуализиран Доклад за безопасност са с висок риск по отношение въздействие върху околната среда и човешкото здраве.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ХАСКОВО

- ТЕЦ „Марица 3” АД, Димитровград - висок риск. Очаквано въздействие върху качеството и чистотата на атмосферния въздух на гр. Димитровград и околните села по отношение на концентрацията на серен диоксид. Поради липсата на работни часове през 2019 г. въздействие липсва.
- ТЕЦ „Марица 3” АД, Димитровград, - Депа за неопасни производствени отпадъци „Горен бюк” и „Галдушки ливади” - висок риск. Депа за неопасни производствени отпадъци не са изградени (изградена е само една площадка за временно съхранение на отпадъци от сгуропепелоизвоза от работата на горивната инсталация. Възможно въздействие върху качеството и чистотата на атмосферния въздух на гр. Димитровград и околните села по отношение замърсяване с неорганизиран прахови емисии.
- „Неохим” АД, площадка А - висок риск. Възможно въздействие върху качеството и чистотата на атмосферния въздух на гр. Димитровград и околните села по отношение замърсяване с азотни оксиди, прахови емисии, амоняк. „Неохим” АД, Димитровград продължава да изпуска отпадъчни води с наднормени замърсявания, което се отразява на състоянието на приемника р. Марица. Поради производството и съхранението на големи количества опасни химични вещества, инсталацията е класифицирана и се проверява като обект „с висок рисков потенциал“. През 2019 г. е взето решение за прекратяване на дейността на участък „Леярен“, включващ електродъгова и индукционна пещи и за извеждане от експлоатация на част от инсталацията „Производство на формалин“.
- „Неохим” АД, площадка Б, производство на пластмаси и полиамиди – нисък риск. През 2019 г. управителният съвет на „Неохим” АД е взел решение за прекратяване на дейността.
- Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Харманли, Маджарово, Любимец, Тополовград, Симеоновград и Свиленград - висок риск, очаквано основно въздействие върху качеството и чистотата на атмосферния въздух на гр. Харманли и околните села по отношение замърсяване с интензивно миришещи и неорганизиран прахови емисии при samozапалване на депонираните отпадъци. През 2019 г. е възникнало samozапалване на отпадъци и сметищен газ през нощта, довело до задимяване в района. Предприети са необходимите мерки за гасене и допълнително запръствяване със земни маси на тлеещите участъци. При неправилно изпълнение и експлоатация регионалните депа за отпадъци са с висок риск и за замърсяване на повърхностните и подземни води.
- „Галус” АД, площадка с. Войводово, отглеждане и гушене на патици - висок риск от замърсяване на повърхностни води и подземни води. За предотвратяването на това въздействие операторът е изградил пречиствателна станция за отпадъчни води.
- „Жюлив” ООД, Стара Загора, площадка с. Войводово, инсталация за интензивно отглеждане на бройлери - нисък риск.
- Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Хасково, Димитровград и с. Минерални бани, с. Гарваново - висок риск, очаквано, основно въздействие върху качеството и чистотата на атмосферния въздух на околните села по отношение замърсяване с интензивно миришещи и неорганизиран прахови емисии при samozапалване на депонираните отпадъци. При неправилно изпълнение и експлоатация депото за отпадъци също е с висок риск за замърсяване на повърхностните и подземни води.
- ЕТ „Митко Жеков – Д”, Димитровград, площадка с. Нова Надежда, производство на керамични изделия – нисък риск. Временно изведена от експлоатация.
- „Хармони 2012” ЕООД, София - Площадка на ОЦК, гр. Кърджали - висок риск. След разрушаването на заводите на ОЦК промишлената площадка остава източник на

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ХАСКОВО

точково и дифузно замърсяване на водите, почвите и на неорганизираните емисии в атмосферния въздух от временните депа за опасни отпадъци.

- Регионално депо за неопасни отпадъци за общини Кърджали, Ардино, Джебел, Ивайловград, Кирково, Крумовград, Момчилград и Черноочене – висок риск. В експлоатация е клетка 1 на депото, изградено е пречиствателно съоръжение за формирането на инфилтрат, но през м.август разрешеният капацитет е запълнен. Продължаващото натрупване на отпадъци е свързано с риск за околната среда. Натрупаните битовите отпадъци от 8-те общини в периода 2008-2016г на съседната временна площадка са източник за замърсяване на почвите, повърхностните, подземни води и атмосферния въздух и в района.
- „Яйцепром“ АД, площадка гр. Момчилград, инсталация за интензивно отглеждане на птици за носачки - нисък риск.
- „Горубсо-Кърджали“ АД, гр.Кърджали - висок риск. Поради използваната цианидна технология е възможно замърсяване на въздуха и водите със съединения на цианида. С оглед съхранението на големи количества опасни химични вещества, с цел предотвратяване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях, инсталацията е класифицирана и се проверява като обект „с висок рисков потенциал“.
- „Каменица“ АД, Пловдив, пивоварна гр.Хасково – нисък риск. Предстои преразглеждане на КР на „Каменица“ АД и изваждане на ПСОВ от обхвата му.
- „Хидролиа“ АД, София - оператор на инсталация за самостоятелно третиране на отпадъчните води от Пивоварна Хасково на „Каменица“ АД, Пловдив – висок риск. Формират се значителни количества замърсени отпадъчни води. Те се третират в ПСОВ, за която бе изградено и анаеробно стъпало. Р.Банска, в която се влива приемникът Терс дере е в „лошо“ състояние.
- „ДЕКСА АГРО“ ЕООД, площадка с. Багрянка, общ. Момчилград, инсталация за интензивно отглеждане на птици, кокошки - носачки - нисък риск

Системна оценка на опасностите в предприятията/съоръженията с нисък и висок рисков потенциал

СЕВЕЗО обектите се класифицират въз основа на два основни критерия за риск:

- въздействие върху околната среда;

- предприетите мерки и дейности от операторите за намаляване на въздействието върху човешкото здраве и околната среда.

„Неохим“ АД, Димитровград - висок рисков потенциал, предмет на дейност: производство и търговия на минерални торове, неорганични и органични химически продукти. След отчитане на отделните критерии и индикатори „Неохим“ АД, Димитровград е категоризиран в ниво на опасност: „средна“.

„Горубсо Кърджали“ АД, Кърджали, висок рисков потенциал, предмет на дейност: добив и преработка на полиметални златосъдържащи руди. След отчитане на отделните критерии и индикатори „Горубсо Кърджали“ АД, Кърджали е категоризиран в ниво на опасност: „средна“.

„Цинков завод и Велц инсталация за преработка на цинк-съдържащи материали“ гр. Кърджали, с оператор „Хармони 2012“ ЕООД, София, висок рисков потенциал, класификацията е потвърдена с писмо на МОСВ с изх. № УК-36/11.02.2019 г., предмет на дейност: преработка на цинк-съдържащи материали във Велц инсталация. Към този момент не е извършена Системна оценка на опасностите. Обектът е не е изграден. Съвместената

процедура по глава шеста и глава седма, раздел I от ЗООС е приключила с Решение по ОВОС № ХА-2-4/2019 г.

2.3.2. Съответствие със законодателството

✓ ТЕЦ „Марица 3“ АД, Димитровград – През 2018 г. влезе в сила актуализираното КР на ТЕЦ „Марица 3“ АД за горивната инсталация. През 2012 г. е въведена в експлоатация сероочистваща инсталация. През 2019 г. блок 120 MW няма работните часове. Регистрираните 4 превишения на СЧН за серен диоксид в атмосферния въздух на Димитровград са при неработещ ТЕЦ.

✓ ТЕЦ „Марица 3“ АД, сгуруотвали „Горен бюк“ и „Галдушки ливади“ – През 2019 г. ТЕЦ няма работни часове, поради което не са формирани и зауствани дренажни води и са образувани минимално количество отпадъци. Не се изпълнява одобрен от МОСВ график за изграждане на площадка за временно съхранение на територията на „Горен бюк“ и за депа за неопасни производствени отпадъци върху двата сгуруотвала. В експлоатация е само площадка за временно съхраняване на неопасни производствени отпадъци на територията на „Галдушки ливади“. Не е извършена техническа рекултивация на сгуруотвалите.

✓ „Неохим“ АД, площадка А – Дружеството е внедрило и сертифицирало система за управление на околната среда в съответствие с изискванията на международния стандарт ISO 14001. Операторът притежава Решение за одобряване на актуализиран Доклад за безопасност Решение № 10-А3/2019 г. През 2019 г. беше въведено в експлоатация депо за опасни и неопасни производствени отпадъци и пречиствателно съоръжение за инфилтрат. Въведените системи за СНИ и собствените периодични измервания доказват спазване на НДЕ в атмосферния въздух. И през 2019 г. е установено заустване на отпадъчни води, неотговарящи на ИЕО, за което са наложени 2 ежемесечни санкции.

✓ Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Хасково, Димитровград и Минерални бани, с. Гарваново - За предотвратяването на негативното въздействие върху околната среда операторът ежедневно запръстява участъците с депонирани отпадъци. Тече процедура по преразглеждане на КР във връзка с изискванията за рекултивация на клетка №1 (стара) с прекратена експлоатация.

✓ „Галус“ АД, площадка с. Войводово – През 2017 г. са публикувани нови заключения за НДНТ за инсталации за интензивно отглеждане на птици или свине. Във връзка с това е започнало преразглеждане на КР №226/2015 г. с оператор „Галус“ АД.

✓ „Хармони 2012“ ЕООД, София (площадка на ОЦК, гр. Кърджали) - Към настоящия момент дружеството не съхранява на площадката опасни вещества в самостоятелен вид и в смеси. Във връзка с Решение № 2016/1032/ЕС предстои преразглеждане на КР 126/2014 г. на „Хармони 2012“ ЕООД. Формират се отпадъчни води само от преминалите през площадката и временните депа за опасни отпадъци повърхностни води. ПСОВ работи на прекъснат режим, като периодично обработва постъпващите води. През 2018 г. в РИОСВ са внесени ДОВОС и Оценка за съвместимост с целите за опазване на защитени територии и зони за ИП „Строителство, експлоатация и закриване на депо за опасни отпадъци по програма за отстраняване на екологични щети при приватизацията на ОЦК АД гр. Кърджали“. Издадено е Решение по ОВОС № ХА-2-4/2019 г. Предстои одобряването на работния проект от МЕЕС. С изпълнението му ще бъде постигнато трайно решаване на проблема с натрупаните опасни отпадъци.

✓ Регионално депо за неопасни отпадъци за общини Кърджали, Ардино, Джебел, Ивайловград, Кирково, Крумовград, Момчилград и Черноочене – Изградено е пречиствателно съоръжение за формирания инфилтрат от депото. Поради неизградени съоръжения за предварително третиране (сепариране и компостиране) се превишава разрешеният дневен капацитет. След дадено предписание КР е в процедура по

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ХАСКОВО

преразглеждане. От м. август Клетка 1 е запълнена и разрешеният капацитет за депонирани количества отпадъци в клетката се превишава, за което на Община Кърджали е изпратена покана за съставяне на акт. Не са предприети действия за прединвестиционни проучвания и изграждане на нова клетка за депониране на отпадъците.

✓ Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Харманли, Маджарово, Любимец, Тополовград, Симеоновград и Свиленград – КР беше преразгледано и през 2019г е издадено ново КР, с което капацитетът на клетката е увеличен.

✓ „Горубсо-Кърджали“ АД, гр.Кърджали – Операторът притежава Решение № 156-А1/2017г. за одобряване на актуализиран Доклад за безопасност. През годината не са констатирани превишения на определените ИЕО за заустваните води. За недопускане на запрашаване на въздуха се извършва непрекъснато оросяване на плажната ивица и сухия откос на хвостохранилището в сухия период на годината. Представените резултати от провеждани СПИ доказват, че досега не са регистрирани превишения на установените НДЕ за прах и циановодород. Предприети са необходимите мерки по съхранението, употребата и обезвреждането на цианидните съединения. Не е изпълнено предписание за ограничаване емисиите на прахообразни вещества чрез премахване на нерегламентираните купчини хвост, складиращи около площадката за златосъдържаща руда.

✓ „Каменица“ АД, Пловдив, Пивоварна гр.Хасково – В експлоатация е допълнително анаеробно стъпало за първоначално третиране на отпадъчните води преди действащата ПСОВ и микроситов барабанен филтър. През 2018 са изпълнени поредица от ремонтни и възстановителни дейности на ПСОВ, а стопанисването ѝ се осъществява по договор от „Хидролиа“ АД, София, на което в края на годината е издадено КР за дейността. Почти е прекратено заустването на води, неотговарящи на ИЕО (наложени са 2 еднократни минимални санкции).

През 2017г. са публикувани нови заключения за НДНТ за инсталации за интензивно отглеждане на птици или свине. Във връзка с това в процедура за преразглеждане са КР № 202/2015г. с оператор „Яйцепром“ АД и КР № 348/2008г с оператор „Жюлив“ ЕООД.

За констатираните нарушения на екологичното законодателство са дадени предписания, съставени актове или са наложени текущи санкции.

Проверките на останалите инсталации с КР на територията на РИОСВ-Хасково са показали спазване на екологичното законодателство по всички компоненти и фактори на околната среда.

При извършените съвместни проверки на операторите на предприятия, класифицирани с висок рисков потенциал в съответствие с чл. 103, ал.2 от ЗООС е установено, че:

- в основата на мерките за предотвратяване на рисковете от големи аварии и ограничаване на последствията от тях се прилага система за управление на мерките за безопасност (СУМБ);

- подробно са идентифицирали опасностите от големи аварии в предприятията и вероятността от възникването им, въз основа на които са предвидени мерки за намаляване на риска от възникване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях;

- прилагат процедури за систематично идентифициране на големи опасности при нормални и аномални режими на работа;

- прилагат процедури и инструкции за безопасна експлоатация, включително и поддръжка на съоръженията, работните процеси и оборудването.

2.3.3. Регистър на инсталации и дейности с издадени КР

Инсталациите с издадени КР на контролираната от РИОСВ – Хасково територия са:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ХАСКОВО

№ по ред	Оператор	Инсталации, попадащи в обхвата на Приложение № 4 на ЗООС	Номер на КР	Риск	Брой проверки
1.	ТЕЦ „Марица 3”, АД, Димитровград	Горивна инсталация с номинална топлинна мощност над 50 MWth, включваща: котел ОР 380в (1 бр.) за производство на електроенергия; котли ПКМ-12 (3 бр.) за производство на пара за собствени нужди	КР № 41- Н1-ИЮ-А1/2016 г.	висок	1
2.	ТЕЦ „Марица 3”, АД, Димитровград	Депа за неопасни производствени отпадъци „Горен бюк” и „Галдушки ливади”	КР № 281-Н1-ИЮ-А0/2013г.	висок	1
3.	„Неохим” АД, Димитровград, площадка А,	Инсталации за производство на органични химични вещества – т.4.1. от Приложение № 4 на ЗООС: <ul style="list-style-type: none"> - Формалин; - Карбамид-формалдехидна смола (КФС); Инсталации за производство на основни неорганични химични вещества, т.4.2. от Приложение № 4 на ЗООС: <ul style="list-style-type: none"> - Амоняк ; - Амониев хидроксид; - Райски газ (Двуазотен оксид); - Получаване на азот и кислород; - Азотна киселина - стара /43÷45%/; - Азотна киселина - нова /58÷60%/; - Производство на Нитрит-нитратни соли ($\text{NaNO}_2 + \text{NaNO}_3$); - Амониев бикарбонат; - Магнезиев нитрат; <ul style="list-style-type: none"> - Желязо-Молибденов катализатор Инсталации за производство на фосфорни, азотни и калиеви торове, т.4.3. от Приложение № 4 на ЗООС: <ul style="list-style-type: none"> - Амониева селитра Депа, приемачи над 10т. за денонощие отпадъци, или с общ капацитет над 25000т, т. 5.4. от Приложение № 4 на ЗООС: <ul style="list-style-type: none"> - Депо за опасни и неопасни	КР № 8/-Н1-ИЮ-А0/2015г.	висок	1

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ХАСКОВО

		производствени отпадъци, включващо клетка за опасни отпадъци и 2 бр. клетки за неопасни отпадъци.			
4.	„Неохим” АД, гр. Димитровград, площадка Б	Инсталации за производство на: - Полиетиленов оксид (Бадимол) – консервирана; - Полиамид-6 (ПАА)	КР № 9/2004г	Решени е за прекратяване на дейността	0
5.	Община Харманли	Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Харманли, Маджарово, Любимец, Тополовград, Симеоновград и Свиленград, Свиленград и Стамболово	КР № 285/-Н2/2018г.	висок	1
6.	„Галус” АД, площадка с. Войводово	Инсталация за интензивно отглеждане и гушене на патици	КР № 226/-Н1-И0-А1/2011г.	висок	1
7.	“Жюлив” ООД, площадка с. Войводово	Инсталация за интензивно отглеждане на птици (бройлери)	КР № 348/-Н0-И0-А0-ТГ1/2010г.	нисък	1
8.	Община Хасково	„Регионален център за третиране на неопасни отпадъци за общините Хасково, Димитровград и Минерални бани, включващ: - Клетка1 (с прекратена експлоатация) - Клетка1 (нова) - Клетка2 (нова) - Клетка3 (нова)	КР № 356-Н1-И0-А0/2012г.,	висок	1
9.	„Хармони 2012” ЕООД (бивша площадка на ОЦК, АД)	1. Инсталация за производство на цинк и съединения на цинка (разрушена); 2. Инсталация за производство на олово и оловни сплави (разрушена); 3. Производство на кадмий (разрушена); 4. Производство на бисмут (разрушена); 5. Депо за оловна шлака и отработени филтърни платна; 6. Депо за за оловно-цинков кек; 7. Депо за утайки от пречиствателна станция за отпадъчни води; 8. Депо за пластмасови отпадъци от амортизирани акумулатори.	КР№ 124-Н0-И1-А0/2014г.	висок	1
10.	Община Кърджали	1.Инсталация за компостиране (не е изградена); 2. Регионално депо за неопасни	КР № 365-Н0-И0-А0/2008г.	висок	1

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ХАСКОВО

		отпадъци за общини Кърджали, Ардино, Джебел, Ивайловград, Кирково, Крумовград, Момчилград и Черноочене.			
11.	„Яйцепром“ АД, площадка гр. Момчилград	Инсталация за интензивно отглеждане на птици	КР № 202-Н0-И1-А2/2015 г.	нисък	0
12.	„Горубсо-Кърджали“ АД, гр. Кърджали	Инсталация за производство на сплав „Доре“.	КР № 409-Н0-И0-А0/2011 г.	висок	1
13.	„Каменица“ АД, Пловдив, Пивоварна гр.Хасково	Инсталация за производство на пиво	КР № 469-Н0-И0-А1/2015 г.	нисък	1
14.	„ДЕКСА АГРО“ ЕООД с. Кирково, обл. Кърджали	Инсталация за интензивно отглеждане на птици – кокошки носачки	КР № 568-Н0-/2018 г.	нисък	1
15.	„Хидролия“ АД, София	инсталация за самостоятелно третиране на отпадъчни води - ПСОВ на „Каменица“ АД в Хасково	КР № 579-Н0-/2019 г.	висок	1
16.	ЕТ „М. Жеков – Д“, площадка с. Нова Надежда	Инсталация за производство на керамични продукти (тухли), чрез изпичане в рингова пещ (временно изведена от експлоатация)	КР № 274-Н0-И0-А0/2008г.	нисък	0
17.	“Харманлийска керамика” АД, гр. Харманли	Инсталация за производство на керамични продукти, чрез изпичане (тухли) (не работи)	КР № 375/-Н1-И0-А0/2014г.	нисък	0
18.	„Ултрамекс“ ЕООД, гр. Пловдив	Химическа инсталация за производство на метилови естери на мастните киселини – биодизел. (не е въведена в експлоатация)	КР № 344-Н0-И1-А0/2017 г.		0
19.	Община Димитровград	Депо за неопасни отпадъци на община Димитровград, с.Ябълково (планове за изграждане на обекта са отменени)	КР № 362-Н0-И0-А0/2008 г.		0

2.3.4. Регистър на СЕВЕЗО обектите

Три са дружествата на територията на РИОСВ-Хасково, класифицирани с висок рисков потенциал, в съответствие с чл. 103, ал. 2:

№	Наименование на предприятието/ съоръжението	Изм. № на писмото за потвърждаване на ДППГА (за	Класификация на предприятието/ съоръжението	Период на планирана проверка	Степен на опасност (Н/С/В)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ХАСКОВО

		ПНРП/№ на решението за одобряване на доклада за безопасност (за ПВРП)*	Висок рисков потенциал	Нисък рисков потенциал		
1.	2.	3.	54	5.	6.	7.
1	"Неохим" АД, Димитровград	Решение № 10-А3/2019 г.	X		Октомври 2020г.	C
2	„Горубсо-Кърджали“ АД, Кърджали	Решение № 156-А1/2017 г.	X		Април 2020 г.	C
3	„Цинков завод и Велц инсталация за преработка на цинк-съдържащи материали“ гр. Кърджали, с оператор „Хармони 2012“ ЕООД София	-	X		Октомври 2020	-

Степента на опасност на СЕВЕЗО обектите е определена въз основа на разработените от МОСВ *Насоки и критерии за системна оценка на опасностите в предприятия/съоръжения с нисък и висок рисков потенциал.*

2.3.4.1 Списък на групите от СЕВЕЗО обекти, при които е възможен ефектът на доминото съгласно чл. 116 з, ал. 1 от ЗООС

Не е установена такава група обекти.

2.3.4.2 Списък на СЕВЕЗО обектите, при които определени външни рискове или източници на опасност биха могли да увеличат риска или последствията от голяма авария в тези предприятия/съоръжения

„Неохим“ АД, Димитровград,

„Горубсо-Кърджали“ АД, Кърджали

3. Изпълнение на плана за предходната година

3.1. Цели, които е трябвало да постигнем

Основната цел на контролната дейност е защита на човешкото здраве от вредните въздействия и предотвратяване настъпването на опасности и щети за обществото при изменение на качеството на атмосферния въздух, нарушаване на озоновия слой и промените в климата в резултат на различни дейности с източници на емисии, както и запазване качеството на атмосферния въздух в районите, в които то не е нарушено.

Целите на РИОСВ - Хасково за опазване чистотата на атмосферния въздух за 2019 г. – бяха:

- Контрол по изпълнение на заложените мерки в Плановите за действие към общинските Програми за КАВ на Хасково, Кърджали и Димитровград - Общините представиха в регламентирания срок отчетите за изпълнените мерки в Общинските

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ХАСКОВО

програми и планове за действие към тях, заложените в програмите мерки се изпълняват;

- Проверки на автосервизи, оранжерии, фирми за производство на мебели през отоплителния период - извършени са планираните 11 проверки, дадени са 3 предписания (да се извършат СПИ), едното от тях е изпълнено, срокът за изпълнение на останалите две е през 2020 г; на оператора на оранжерия е наложена текуща санкция за установени наднормени емисии за въглероден оксид;
- Проверки на дистрибутори и оператори на хладилно оборудване, заредено с хладилни агенти R-404A/ R-507A в количества от 10 kg или повече, незабавна реакция при сигнали, отнасящи се за флуорсъдържащи парникови газове или вещества, които нарушават озоновия слой - извършени 70 планови проверки, дадени са 29 предписания, които са изпълнени;
- Контрол по *Наредбата за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти* - проверки на производители, вносителите и лица, които извършват търговия на едро - извършени са 21 проверки, дадено е 1 предписание, които е изпълнено.

Общата цел на контролната дейност на РИОСВ – Хасково по отношение на водите, поставена от *Рамковата директива за водите* е опазване, подобряване и възстановяване на всички естествени, изкуствени и силномодифицирани водни тела и постигане на „добро състояние” на повърхностните води. За постигането ѝ през 2019г. бяха поставени цели за контрол на:

- Канализационни системи на населени места, с приоритет на канализационни системи, в които са включени производствени обекти, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества или които заустват във водни тела със състояние по - лошо от добро – извършени 11 проверки на канализационните системи;
- Производствени обекти, с промишлени дейности, включени в Приложение № 4 от Наредба № 2 от 8.06.2011 г, формиращи биоразградими промишлени отпадъчни води, с приоритет на обектите, формиращи товар в отпадъчните си води над 4000 е.ж. – извършени 32 проверки (месопреработвателни предприятия, млекопреработвателни предприятия, винарски изби и др.), дадени 2 предписания, наложени 2 текущи и 2 еднократни санкции, съставени 7 акта, издадени 10 НП;
- Други обекти, определени на база на системната оценка на риска, с издадени разрешителни за заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти - „Неохим“ АД, Димитровград, „Теклас – България“ ЕАД, Кърджали, „Каменица“ АД, Завод в Хасково, РЦТНО с. Гарваново, „Горубсо - Кърджали“ АД, Кърджали - извършени 15 проверки, дадени 4 предписания, наложени 4 текущи и 2 еднократни санкции.

При планирането на контролната дейност на РИОСВ – Хасково за 2019 г. по отношение на управлението на отпадъците бяха поставени следните цели:

- контрол на лицата, при чиято дейност се образуват отработени масла, с цел спазване на изискванията за събиране, транспортиране и третиране и недопускане на нерегламентираното им третиране, в т.ч. изгарянето им през отоплителния сезон – проверени 118 обекта, от които 66 бр. автосервиза и 52 бр. центрове за разкомплектоване на ИУМПС и други производствени предприятия, не е установено изгаряне или изхвърляне на отработени масла, отпадъците се предават за последващо третиране на лица, притежаващи необходимите документи по ЗУО;

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ХАСКОВО

- контрол на обекти, в които се извършват дейности с текстилни отпадъци, предимно шивашки предприятия и вносители на употребявани дрехи – проверени са 18 обекта, спазват се изискванията за третиране на отпадъците, няма констатирани нерегламентирани дейности като изгаряне (с 1 изключение) и/или изхвърляне на текстилни отпадъци, констатирани пропуски при класификация на отпадъците и воденето на отчетност; няма установени лица, сортиращи и съхраняващи употребявани дрехи;
- системен контрол на лицата, извършващи дейности по третиране на отпадъци от ИУМПС, ОЦЧМ, ИУЕЕО и НУБА с цел постигане спазване на изискванията на ЗУО и подзаконовите нормативни актове по прилагането му – проверени 46 площадки, на 1 лице е съставен АУАН за нерегламентирано изгаряне на неопасни отпадъци; на 2 лица са съставени АУАН за неводене на отчетност по отпадъците; установени 2 физически лица и 3 юридически лица, които извършват третиране на ИУМПС без разрешения по чл. 68 от ЗУО, издадени са 5 НП;
- контрол на общинските администрации за оценка на съответствието на изготвените общински програми за управление на отпадъците със структурата на Националния план за управление на отпадъците и предвидените в него мерки и цели – проверени 15 общини, от които 6 нямат действащи ПУО за периода на действие на НПУО.

Във връзка с определени от МОСВ приоритети относно производство, съхранение и пускане на пазара на опасни химични вещества за 2019 г. са изпълнени следните цели:

- Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH:
  - контрол на изискванията за разширени информационни листове за безопасност и сценариите на експозиция – проверени са 46 фирми, няма нарушения;
  - контрол на задълженията за регистрация след последния краен срок за регистрация (31 май 2018г.), в сътрудничество с митническите органи на производители и вносители – във връзка с пилотен европейски координиран проект на Форума на ЕСНА (REF 7) за контрола на задълженията за регистрация след последния краен срок за регистрация (31 май 2018г.) е проверена 1 фирма вносител, установено е несъответствие, изпратена е покана за акт;
  - контрол на ограниченията на вещества в изделия (включени в Приложение XVII на REACH), вкл. нотификации от Комисията за защита на потребителите - проверена е 1 фирма, няма несъответствия;
  - контрол на вещества, предмет на разрешаване (Приложение XIV на REACH), след достигане на съответната дата на забрана - проверена е 1 фирма, няма несъответствия.
- Регламент (ЕС) 850/2004 относно устойчивите органични замърсители –фирми производители, вносители и потребители надолу по веригата- проверки за контрол на ограниченията/забраните за употреба на 6 нови УОЗ: хексабромциклододекан (HBCD); хексахлоробутадиен (HCBД); пентахлорофенол, неговите соли и естери (PCPs); полихлорирани нафталени (PCNs); късоверижни хлорирани парафини (SCCPs); декабромодифенил етер (deca-BDE) - проверена е 1 фирма, няма несъответствия;
- Регламент (ЕС) 2017/852 относно живака – проверена е 1 фирма (дистрибутор), която съхранява живачни съединения, няма несъответствия.
- Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях – контрол на операторите на предприятия, класифицирани с висок рисков потенциал – проверени са 3 фирми, няма несъответствия.

Поставената за 2019 г. цел - контрол за изпълнението на условия и мерки, поставени в 5 бр. решения по ОВОС и 1 бр. решение за преценяване на необходимостта от извършване на

ОВОС за реализиране на проекти със значителен потенциал за въздействие върху околната среда е изпълнена. Извършена е и една проверка за правно действие на Решение по ОВОС от 2008 г. за изграждане на жилищни и вилни еко сгради, при която е констатирано, че решението е загубило правно действие.

В съответствие с националните приоритети, през 2019г. целите за опазване на биологичното разнообразие в региона бяха:

- ограничаване на отрицателното въздействие върху предмета и целите на опазване на защитените зони чрез: контрол на условията и/или мерките в решенията по проведените процедури по ОС за ППП/ИП; контрол на ППП/ИП за спазване на режима, определен със заповедите за обявяване на защитените зони; административно-наказателни мерки при реализация на ППП/ИП, попадащи в защитени зони, без проведена процедура по оценка съвместимостта им с предмета и целите за опазването на защитените зони - 37 бр. ППП/ИП, попадащи в границите на защитени зони от Екологичната мрежа Natura 2000 са проверени за спазване на условията в издадени от РИОСВ-Хасково решения за преценяване на вероятната степен на отрицателното им въздействие върху ЗЗ, както и за спазване на режимите, определени със заповедите за обявяване на ЗЗ, издадени са 42 бр. решения по проведени процедури по ОС, съставени са 7 бр. АУАН за нарушения на режимите, определени със заповедите за обявяване на ЗЗ и 18 бр. АУАН за реализация на ППП/ИП без проведена процедура по оценка съвместимост на ППП/ИП с предмета и целите за опазване на защитените зони;

- поддържане и укрепване на мрежата от защитени територии, чрез осъществяване на контрол върху задълженията по стопанисването им и спазване на забраните и режимите на опазване, определени със заповедите за обявяването им- извършени са 100 бр. проверки на защитени територии, като са дадени и изпълнени 25 бр. предписания във връзка със стопанисването на 15 от тях; ;

- ограничаване на безконтролното събиране на билки и природни продукти чрез засилване на контрола на билкозаготвителни пунктове, общини, ДГС във връзка с изпълнение на задълженията им по Закона за лечебните растения- проверени са 12 бр. билкозаготвителни пунктове за наличие на забранени за събиране видове и за спазване нормите за съхранение на билки, както и 11 бр. Общини и 6 бр. ТП ДГС за издадените от тях разрешителни за събиране на билки от съответните територии;

- ограничаване на продажбите на видове растения от Приложение 3 и Приложение 4 на ЗБР, чрез засилен контрол на цветарски магазини и пазари- проверени са 16 бр. зоомагазини, цветарски магазини и пазари.

3.2. Входни, изходни данни и резултат

Направление "Опазване чистотата на атмосферния въздух и вредни физични фактори"

В плана за контролна дейност през 2019 г. бяха планирани общо 135 бр. проверки по компонент въздух. Всички проверки са извършени, не са проверени два обекта, които през 2019 г. не са извършвали дейност. Дадени са 59 предписания, от които 52 са изпълнени, а 7 от тях са със срок за изпълнение през 2020 г. Извършени са и 14 проверки по условията от раздели „Емисии в атмосферата” и „Шум” в издадените комплексни разрешителни на промишлените обекти.

Изпълнен е утвърденият от МОСВ годишен график за контрол на обекти - източници на промишлен шум в околната среда. Извършени са 15 планови проверки, като при една от тях са регистрирани превишения на регламентираните норми в точката на въздействие и в една от точките по границите на измерителния контур, за което е съставен акт.

През 2019 г. са извършени 3 проверки в 3 обекта с издадени Разрешителни за емисии на парникови газове в обхвата на *Закона за ограничаване изменението на климата*.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ХАСКОВО

Освен плановете са извършени 51 извънредни проверки, 16 от тях ДПК за въвеждане на нови обекти в експлоатация, по сигнали и жалби на граждани - 23, за извършване на последващ контрол - 9, за временно спиране на дейността на обекти с наложени текущи санкции - 2, проверка на счетоводна документация – 1. Те не са затруднили изпълнението на плана.

(През 2019 г. повторно са постъпили сигнали за замърсяване на атмосферния въздух от предприятие за производство на нерафинирано слънчогледово олио „Голд Ойл“ООД, Харманли. Извършена е проверка с емисионен контрол, при която измерените концентрации само за въглероден оксид превишават минимално НДЕ. В изпълнение на предписание от 2018г е увеличена височината на изпускащото устройство на ПКМ 12, монтирано е пречиствателно съоръжение тип „скрубър“ за пречистване на отпадъчните газове. При извършените последващи проверки не е констатирано замърсяване на атмосферния въздух.)???

В резултат от осъществената контролна дейност през годините е постигнато трайно намаляване на изпускането на замърсители от промишлени източници в атмосферния въздух и е постигнато добро КАВ на контролираната територия.

Направление “Опазване на водите”

През 2019 г. са извършени проверки и са взети проби от заустваните води от всички обекти (с изключение на един) от утвърдения списък на емитерите на отпадъчни води, включени в контролно – информационната система. Проверени са и други по - малки обекти, формиращи замърсени отпадъчни води. От включените в плана за 2019 г. 73 обекта са проверени 69 бр. Общият брой на извършените проверки, свързани със замърсяването на водните обекти, през 2019 г. е 139, като 84 от тях са в поречие Марица, 50 в поречие Арда и 5 в поречие Тунджа. От планираните 99 проверки за 2019 г. са извършени 94 (95 % изпълнение на плана). Експертите от направлението са взели участие и в 14 проверки на предприятия с издадено Комплексно разрешително. За констатирани нарушения на екологичното законодателство или представяне на информация и документи са дадени 14 предписания, като всички са изпълнени.

През изминалата година в направлението са извършени и 45 извънредни проверки – по сигнали за замърсяване на водни обекти (23 бр.), последващ контрол по изпълнение на предписания, ДПК и др. Планът за контролна дейност е изпълнен, с изключение на обекти, които не работят или са с периодична работа.

Направление “Управление на отпадъците и опазване на почвите”

За изтеклата 2019г. са планирани 318 проверки по управление на отпадъците, от които са извършени общо 285 бр., или 89,6% от планираните. Не са извършени 33 планови проверки, като някои от непроверените лица не са работили при посещения на място, прекратили са производствената си дейност или са търговци и брокери на отпадъци и лица извършващи транспорт на отпадъци, които не са открити на адреса на седалището на дружеството. По – голямата част от неизпълнените проверки се дължат на намаления поради продължителен регламентиран отпуск брой на експертите и големия брой и обем на извънредните проверки и задачи през годината.

Извършени са 257 извънредни проверки (116 за 2018г) по жалби и сигнали, по писма на МОСВ и други административни органи, във връзка с издаване на разрешения за дейности с отпадъци, съвместни проверки с органите на МВР, последващ контрол по изпълнение на дадени предписания, контрол по безопасното ликвидиране на дейността след прекратяване на дейностите с отпадъци и 33 бр. ДПК. За установените нарушения на ЗУО и подзаконовите актове по прилагането му при извършените планови и извънредни проверки са съставени 19 бр. актове и са издадени 17 бр. наказателни постановления на обща стойност 70 800лв.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ХАСКОВО

За отстраняване на констатираните нарушения при извършваните планови и извънредни проверки са дадени 342 предписания до оператори, кметове на общини и физически лица. Изпълнени са 316. Седем лица не са изпълнили дадени предписания (13 бр.) за което са съставени 7 АУАН и е изпратена покана за още един. Останалите са с неизтекъл срок на изпълнение и ще бъдат проверявани през 2020г.

Въпреки предприетите от инспекцията действия по събиране на дължимите суми за поредна година Община Кърджали продължава да не внася отчисления за депонираните количества отпадъци и дължи пълния размер на таксите по чл.60 и чл.64 от ЗУО за 2019г. На 11.04.2019г е изпратено уведомление - покана за доброволно изпълнение до Община Кърджали за заплащане на дължимите обезпечения и отчисления по чл.60 и чл.64 от ЗУО за 2018г. в размер съответно на 55 922,75 лв и 928 606,50 лв. След заявено желание от страна на Общината за разсрочено погасяване на задълженията и няколко вноски на обща стойност 265 091 лв, актът не е съставен. За оставащите дължими обезпечения и отчисления за 2018г, за непостъпилите вноски за 2019г и уточнени суми от предни години, заедно с лихвите, ще бъде съставен АУПДВ в началото на 2020г.

В резултат на проведения контрол е постигнато по-добро управление на отпадъците от притежателите на отпадъците. Проверените нови лица, образуващи производствени и/или опасни отпадъци са извършили класификация на генерираните отпадъци по реда на Наредбата и водят отчетност по отпадъците, съгласно изискванията. Задължените лица по чл.14 от ЗУО са внесли в ПУДООС продуктови такси в размер на 27 724,12 лв.

През 2019г. са извършени 25 планови проверки на складове за съхранение и употреба на СДОВ и 16 извънредни във връзка със съхранение на пестициди. Дадени са 10 броя предписания във връзка със състоянието на складове за съхранение на СДОВ, които са изпълнени.

Направление “Комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването (КПКЗ), екологична отговорност и доброволни ангажименти”

През изтеклата 2019 г. са извършени всички планирани проверки по издадените КР.

Установено е, че операторите по правило спазват изискванията в издадените им комплексни разрешителни. Нарушения се констатира само при качеството на заустваните води, за което се налагат санкции по чл.69 от ЗООС или актове по *Закона за водите*. След предприети през предходни години от РИОСВ-Хасково мерки, през 2019г е изменено е КР на Община Харманли за Регионално депо за ТБО. Изчерпан е капацитетът на действащата клетка №1 на РЦУО Кърджали, за продължаващото депониране е изпратена покана за акт и са предприети други мерки.

Направление “Опасни химични вещества и контрол на риска от големи аварии с опасни химични вещества”

През 2019 г. са планирани и извършени 3 бр. проверки на предприятия, класифицирани с висок рисков потенциал в съответствие с чл. 103, ал. 2 от ЗООС. При извършения контрол не са установени нарушения на екологичното законодателство.

От планираните 48 бр. проверки на обекти, подлежащи на контрол по *Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси* са извършени 46 бр. (2 от фирмите не извършват дейност). Осъществени са и 5 бр. извънредни проверки. Дадени са 59 бр. предписания за отстраняване на констатирани нарушения. Съставени са 4 бр. АУАН и са издадени 2 бр. НП по ЗЗВВХВС и 2 бр. по ЗООС.

В резултат от осъществената контролна дейност е постигнато по-добро спазване на законовите изисквания за безопасното съхранение на опасните вещества в самостоятелен вид и в смеси.

Направление “Екологична оценка (ЕО) и оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС)”

От планираните 7 броя проверки за 2019г. са изпълнени: 5 броя по поставени условия и мерки в решения по ОВОС, 1 брой по поставени условия в Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС и 1 брой проверка за правно действие на Решение по ОВОС от 2008 г. Извършените 6 проверки по поставени условия и мерки в индивидуалните административни актове, издадени по реда на глава шеста от ЗООС, показват, че поставените мерки и условия се спазват.

Извършена е и 1 извънредна проверка, за правно действие на административен акт, издаден по реда на глава шеста от ЗООС от 2013 г., при която се констатира, че решението е загубило правно действие.

Направление “Биологично разнообразие, защитени територии и зони”

В плана за 2019 г. бяха заложени общо 190 бр. проверки, от които: 37 проверки на инвестиционни предложения, попадащи в защитени зони от Екологичната мрежа Natura 2000; 100 проверки на защитени територии; 29 проверки по Закона за лечебните растения; 3 проверки на зоологически градини; 1 проверка на зоомагазин; 3 проверки на цветарски магазини и пазари; 7 проверки по Разрешителни по Наредба 8/2003г. и 1 проверка на опитно поле в гр.Джебел по ЗГМО.

През 2019г. бяха изпълнени 190 планови проверки (100%). Допълнително бяха извършени и 168 извънредни проверки по изпълнение на дадени предписания, по сигнали, по заповеди на министъра, областен управител, кмет, комисии и др.

В резултат от контролната дейност е постигнат ефективен превантивен контрол и добро управление и стопанисване на мрежата от защитени територии и зони, както и на биологичните ресурси в териториалния обхват на РИОСВ-Хасково.

3.3. Оценка

Общият брой проверки на място, заложени в Плана за дейността на РИОСВ – Хасково за 2019 г. е 863 бр. От тях са изпълнени 819 бр. като единични проверки. Изпълнението на плана е 94,9%. Планирани са 35 комплексни проверки, а са изпълнени 46.

Докладваните с месечните отчети извънпланови проверки са 539 бр., но като проведени единични проверки по отделните компоненти и фактори на околната среда те са 554 бр.

Анализът на резултатите за изпълнението на плана по компоненти и фактори показва, че направения въздух, КПКЗ, биоразнообразие и ОВОС и ЕО са осъществили почти всички планирани проверки, като са изпълнили плана над 98%. Малък брой проверки за всички направления не са реализирани поради неоткрити възложители, неработещи предприятия, незапочнали или прекратени дейности, периодична работа на обекта или поради други обективни причини. Изоставане е налице само при проверките по управление на отпадъците, свързано с отпуск по бременност и майчинство, а и с големия брой извънредни проверки и задачи в тази област през годината.

През 2019 г. са извършени 35 планови и 171 извънредни проверки повече от 2018 г. Това се дължи най-вече на увеличения брой проверки по писма/заповеди на МОСВ и МВР, два пъти по-големия брой ДПК и проверки за изпълнение на предписания. Поради това и Планът за 2019 г. е изпълнен в малко по-ниска степен (96,9% за 2018г). Създадена е добра организация за своевременното провеждане и на плановите и на извънредните проверки. Прилагат се мерки за текущо следене степента на изпълнение на плана от всяко направление и своевременно наваксване на забелязаното изоставане.

Изготвеният план за 2020 г. отново е съобразен както с наличния административен капацитет на инспекцията, така и с определените от МОСВ приоритети и актуализираната

оценка на риска на обектите. В тази връзка в сравнение с плана за изтеклата година леко е увеличен броят на проверките за опазване на водите, а проверките по управление на отпадъците са редуцирани. Общият проей планирани проверки за 2020 г е 852 бр.

4. Планирано изпълнение за годината

В регистъра на обектите, подлежащи на контрол от РИОСВ - Хасково за 2020 г. са включени 1832 обекта. Планирано е провеждането на 852 бр. проверки общо като сума от проверките по направления на 682 обекта и дейности (включително ИП, управление на битовите отпадъци, транспорт на отпадъци и др.). На 69 обекта са предвидени проверки по повече от 1 компонент или фактор на околната среда (10 от които са обекти с издадено комплексно разрешително). За голяма част от тях едната от проверките е за контрол на отпадъчните води, заедно с РЛ и не е възможно съвместяване с проверки по други компоненти/фактори. Винаги, когато е възможно и ефективно ще бъдат осъществявани комплексни проверки по заповед на директора на РИОСВ. Считаме, че е реално постижимо и планираме да бъдат извършени най-малко 35 комплексни проверки. Ще продължим да прилагаме принципа за ротация на експертите при провеждане както на плановите, така и на проверките по сигнали и жалби.

4.1. Приоритети

Въз връзка с националните приоритети, регистрираните наднормени стойности на ФПЧ₁₀ в Хасково, Димитровград и Кърджали, целите за 2020 г. по отношение на въздуха са:

- контрол на общините за изпълнение на заложените мерки в Плановете за действие към общинските програми по чл. 27 от ЗЧАВ;
- контрол на голема горивна и на средни горивни инсталации в общините с нарушено КАВ по показатели ФПЧ и серен диоксид;
- контрол по Регламент (ЕО) № 1005/2009 на оператори на хладилно, климатично и/или термпомпено оборудване, заредено с R-22 и/или R-12, в количество от 30 kg или повече, които не са отчели употреба на хладилни агенти от 01.01.2015 г. до 31.12.19 г
- контрол по Регламент (ЕС) № 517/2014 на: оператори и ползватели на хладилно оборудване, със зареден хладилен агент R-404A/ R-507A в количества от 10 кг или повече; вносители на хладилно оборудване за спазване на забраните по чл. 11, §1 и Приложение III, т. 10, т. 11 и т. 12 от Регламента; оператори на хладилни камиони и ремаркета за спазване изискванията на чл. 3, §4, чл. 4 и чл. 6 от Регламента и дистрибутори на HFC за спазване на изискванията по чл. 6, §3 и чл. 11, §4 от Регламента; следене на интернет сайтове за реклама на флуорсъдържащи парникови газове в бутилки за еднократна употреба (вносът е забранен от 4 юли 2007 г.) и предприемане на действия в рамките на компетенциите на РИОСВ.

Определените за 2020г приоритети в областта на управлението на водите изискват да се планира контрол:

✓ по изпълнение на условията в разрешителните за заустване, на обектите, заустващи отпадъчни води в повърхностни водни обекти, в т.ч. на:

- всички канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания над 2 000 е.ж.;
- канализационни системи на населени места, в които са включени производствени обекти, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества;
- канализационни системи на населени места, които заустват във водни тела със състояние по-лошо от добро;

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ХАСКОВО

- производствени обекти, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества с отпадъчните си води, в т.ч. и потенциални емиситери на приоритетно опасни вещества, във връзка с изискванията на чл. 151, ал. 4, т. 5 от ЗВ и чл. 103 от Наредба № 1/11.04.2011 г. за мониторинг на водите;
- производствени обекти, с промишлени дейности, включени в Приложение № 4 от Наредба № 2, формиращи биоразградими промишлени отпадъчни води, с приоритет на обектите, формиращи товар в отпадъчните си води над 4 000 е.ж.;
- ✓ контрол на други обекти, определени на база на оценка на риска от вида и количеството замърсители в отпадъчните води, в т.ч. и обекти без разрешителни, обекти, канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания над 2 000 е.ж. без разрешителни, обекти без изградена ПСОВ, обекти, заустващи в канализационни мрежи на населени места, без селищна ПСОВ, депа за отпадъци, обекти, заустващи в повърхностни водни тела, в които са констатирани концентрации на приоритетно опасни вещества над границата на определяне на метода, обекти, които заустват във водни тела със състояние по-лошо от добро;
- ✓ контрол за изпълнение на задълженията по чл. 48, ал. 1, т. 12 от ЗВ.

Във връзка с установени през годината значими проблеми в областта на управлението на отпадъците в страната и региона са набелязани следните приоритети за 2020г:

- контрол по Регламент (ЕО) № 1013/2006 относно превози на отпадъци, с висок приоритет за превози на отпадъци от хартия и картон (с кодове 15 01 01, 19 12 01 и 20 01 01) и пластмасови отпадъци (с кодове 02 01 04, 07 02 13, 12 01 05, 15 01 02, 16 01 19, 17 02 03, 19 12 04 и 20 01 39) за износ или внос в Република България, за които не се изисква нотификация;
- спазване на нормативните изисквания и недопускане на нерегламентирано изгаряне на отпадъци, в периода на отоплителния сезон (ноември – април), с висок приоритет на нерегламентираното изгаряне на ИУГ, отработени масла, отпадъци от текстил, дървени дограми и други лесно запалими материали;
- контрол и мерки за ограничаване на замърсяването и ускоряване изграждането на нова клетка на РЦУО – Кърджали.

Определените от МОСВ приоритети относно производство, съхранение и пускане на пазара на опасни химични вещества за 2020 г. са:

- проверки по *Регламент (ЕС) 2017/852* относно живака на оператори, които използват живак, смеси на живака или живачни съединения за разрешена употреба; за установяване на условия на екологосъобразно междинно съхранение на живак, смеси на живака или живачни съединения;
- проверки по *Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH* за:
  - контрол на производители и вносители на дървени въглища за извършена регистрация по Регламента;
  - контрол на изискванията за разширени информационни листове за безопасност (ИЛБ) и сценариите на експозиция (СЕ), съвместно с РЗИ (по отношение на правилата за класификация и етикетиране съгласно Регламент CLP и нотификация на ЕСНА за списъка за класификация и етикетиране на пуснати на пазара опасни химични вещества) и с ИА ГИТ (по отношение прилагането на мерките за намаляване на риска в работна среда, описани в СЕ на ИЛБ);
  - контрол на изискванията за електронна търговия с химични вещества и смеси в рамките на Осмия хармонизиран европейски проект на Форума на ЕСНА (REF-8);

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ХАСКОВО

- изготвяне на рискови профили за вещества/фирми, показали несъответствия с изискванията на Регламента, сътрудничество с Агенция „Митници“ в контекста на инструкцията за взаимодействие;
- контрол на ограниченията на вещества в изделия, вкл. нотификации от Комисията за защита на потребителите;
- контрол на вещества, предмет на разрешаване (Приложение XIV на REACH), след достигане на съответната дата на забрана;
- по *Регламент (ЕС) 850/2004 относно устойчивите органични замърсители* –
  - контрол на ограниченията/забраните за употреба на следните устойчиви органични замърсители: хексабромциклододекан (HBCD); хексахлоробутадиен (HCBD); пентахлорофенол, неговите соли и естери (PCPs); полихлорирани нафталени (PCNs); късоверижни хлорирани парафини (SCCPs); декабромодифенил етер (deca-BDE). дикофол (dicofol); перфлуорооктанова киселина (PFOA), нейните соли и PFOA свързани съединения; перфлуороктан сулфонова киселина (PFOS), нейните соли и перфлуороктан сулфонил флуорид PFOSEF;
- по *Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях* – контрол на операторите на предприятия, класифицирани с висок или нисък рисков потенциал.

Постоянен приоритет по отношение на биоразнообразието в региона е опазване, поддържане и възстановяване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие.

Основен приоритет за превантивната дейност на РИОСВ-Хасково е предотвратяване на замърсяването и опазване на околната среда и човешкото здраве чрез прилагане на превантивни инструменти – преценка за необходимостта от ОВОС, екологична оценка, оценка за съвместимост на ИП с предмета и целите за опазване на защитените зони, становища.

4.2. Цели

Въз връзка с националните приоритети, регистрираните наднормени стойности на ФПЧ₁₀ в Хасково, Димитровград и Кърджали, целите за 2020 г. по отношение на въздуха са:

- Контрол по изпълнение на заложените мерки в Плановете за действие към общинските Програми за КАВ на Хасково, Кърджали и Димитровград;
- Проверки на ТЕЦ „Марица 3“ АД, Димитровград и на 3 средни горивни инсталации в общини Димитровград и Хасково;
- Проверки на големи търговски обекти и сервизи за климатична техника, на оператори на хладилни камиони и ремаркета в обхвата на Регламента, следене за информация за флуорсъдържащи парникови газове в бутилки за еднократна употреба и съответни действия.

За опазване и подобряване състоянието на повърхностните води чрез намаляване замърсяването с отпадъчни води от битови и промишлени източници на територията на РИОСВ - Хасково за 2020 г. се поставят приоритетни цели за проверки на:

- Канализационни системи на населени места с над 2000 е.ж.;
- Канализационни системи на населени места, в които са включени производствени обекти, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества;
- Канализационни системи на населени места, както и обекти, които заустват във водни тела със състояние по - лошо от добро;

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ХАСКОВО

- Производствени обекти, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества с отпадъчните си води, в т.ч. и потенциални емитери на приоритетно опасни вещества, включително заустващи в канализационни системи;
- Производствени обекти, с промишлени дейности, формиращи биоразградими промишлени отпадъчни води, с приоритет на обектите, формиращи товар в отпадъчните си води над 4000 е.ж.;
- Други обекти, определени на база на оценка на риска от вида и количеството замърсители в отпадъчните води, в т.ч. и обекти без разрешителни, без изградена ПСОВ, обекти, заустващи в канализационни мрежи на населени места, несвързани към селищна ПСОВ, депа за отпадъци.

Целите на РИОСВ-Хасково за 2020г, определени във връзка с поставените от МОСВ приоритети, както и с проблеми в региона по отношение на управлението на отпадъците са:

- 4 планови проверки на ГКПП, на всички лица, притежаващи документ по чл.35 от ЗУО за третиране на отпадъци, както за съдействие на други контролни органи за контрол по Регламент (ЕО) № 1013/2006 относно превози на отпадъци;
- проверки предимно през отоплителния сезон на генератори на горими отпадъци - ИУГ, отработени масла, отпадъци от текстил, дървени дограми и др., като и при постъпили сигнали;
- контрол и предприемане на навременни мерки за събиране на дължимите отчисления за депониране на отпадъци по чл.60 и чл.64 от ЗУО от Общините, които не внасят дължимите вноски изцяло и в срок (Общините Кърджали, Джебел, Ардино и др.)
- мерки за ограничаване на нерегламентираното управление на битовите отпадъци в регион Кърджали и ускоряване изграждането на клетка №2.

Във връзка с определени от МОСВ приоритети относно производство, съхранение и пускане на пазара на опасни химични вещества за 2020 г. са поставени следните цели:

- контрол на условия за екологосъобразно междинно съхранение на живак, смеси на живака или живачни съединения по *Регламент (ЕС) 2017/852* относно живака;
- по *Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH*:
  - контрол на 1 производител на дървени въглища за извършена регистрация по *Регламента*;
  - контрол на 1 фирма за изискванията за разширени информационни листове за безопасност (ИЛБ) и сценариите на експозиция (СЕ);
  - изпитване на изделие, закупено от сайт за електронна търговия с химични вещества и смеси в рамките на Осмия хармонизиран европейски проект на Форума на ЕСНА (REF-8);
  - предприемане на съответни действия при нотификации от Комисията за защита на потребителите;
  - проверка на фирма за разрешаване на употребата на опасни химични вещества, включени в Приложение XIV на REACH;
- проверки по *Регламент (ЕС) 850/2004* относно *устойчивите органични замърсители* на фирми за контрол на ограниченията/забраните за употреба на определени устойчиви органични замърсители;
- контрол на операторите на предприятия, класифицирани с висок или нисък рисков потенциал.

Постоянна цел на превантивния контрол е недопускане на замърсявания и/или увреждане на околната среда над допустимите норми преди осъществяване на предлаганата и/или планираната дейност. За постигането ѝ през 2020 г. се предвижда контрол на изпълнението на условия и мерки, поставени в решения по ОВОС и решения за преценяване на необходимостта от ОВОС, като са заложили и комплексни проверки на одобрени инвестиционни предложения за изграждане на големи инфраструктурни проекти в региона, като Междусистемна газова връзка Гърция – България, Обходен път на гр. Кърджали, Въздушна линия 400 kV п/ст „Марица Изток“ – п/ст „Неа Санта“, Въздушна линия 400 kV от п/ст „Пловдив“ 400 kV до п/ст „Бургас“ 400 kV с разкъсване в п/ст „Марица Изток“ 400 kV и нов електропровод от п/ст „Марица Изток“ до ТЕЦ „Марица Изток 3“.

Основна цел за направление БРЗТЗ е опазване и увеличение биоразнообразието в региона чрез укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси, изграждане и поддържане на Националната екологична мрежа.

Специфични цели на направлението за 2020 г. са:

- поддържане и укрепване на мрежата от защитени територии, чрез осъществяване на ефективен контрол върху задълженията по стопанисването им и спазване на забраните и режимите на опазване, определени със заповедите за обявяването им;

- за подобряване ефективността в охраната на поддържани резервати „Женда“ и „Сърница“, по проект към ОПОС да продължи поставянето на 8 бр. фотокапани;

- предвид ограничените през последните години ресурсни възможности на блатното кокиче в трите находища в териториалния обхват на РИОСВ- Хасково, през периода на цъфтеж (когато се събира листо-стъблена маса) да се осигури засилен контрол, както от страна на РИОСВ- Хасково, така и от страна на съответните общини;

- ограничаване на безконтролното събиране на билки и природни продукти чрез системен контрол на билкозаготвителни пунктове, общини, ДГС във връзка с изпълнение на задълженията им по *Закона за лечебните растения*.

4.3. Процедури за планови и извънпланови проверки

Извършването на планираните проверки се осъществява на база утвърдения годишен план, като всеки понеделник се съставя седмичен график за проверки, при координация с всички направления в инспекцията – цели се максимално възможно прилагане на комплексен подход при извършване на проверките, с оглед минимизиране на административните, човешки и финансови разходи. Комплексни проверки могат да бъдат провеждани както от служителите на РИОСВ, така и съвместно със служители на други държавни институции. Този вид проверки се извършват след издадена заповед на Директора на РИОСВ, в следната последователност:

- В заповедта се определя координатор на проверката, който изготвя списък на дейностите и/или инсталациите, които ще бъдат проверявани и при необходимост изготвя уведомително писмо до лицето, подлежащо на контрол;
- Подготовка за проверката от всеки експерт – преглед на наличната и актуална информация за проверявания обект;
- Предварителен разговор с ръководството на фирмата и извършване на проверката от екипа експерти;
- Изготвяне на констативен протокол за резултатите от проверката с констатации, предписания, срокове и отговорник за изпълнението им, който се представя и подписва от представител на оператора;
- Предприемане на административно-наказателни мерки при констатирани нарушения;

- Изготвяне на доклад за извършената проверка, който се публикува на интернет страницата на РИОСВ-Хасково;
- Провеждане на последващ контрол за изпълнение на предписанията.

Проверките за извършване на контрол на условията в КР се извършват в същата последователност и пълнота, с тази разлика, че за всяка проверка координаторът изготвя чек-лист - списък с условията, които ще бъдат проверени. При проверката експертите от екипа извършват контрол по изпълнението на условията и сроковете в КР в рамките на своите правомощия и попълват чек-листа. Изготвят се констативен протокол и доклад за констатираните факти и обстоятелства относно съответствието на инсталацията с условията на разрешителното. При констатирани нарушения се налагат административно-наказателни мерки, дават се задължителни предписания и се провежда последващ контрол. Докладът се публикува на интернет страницата на РИОСВ-Хасково.

При седмичното планиране в инспекцията се залага и извършване на извънпланови проверки по сигнали и предложения на физически или юридически лица, по заповеди на областни управители, на министъра на околната среда и водите и др., като се комбинират планови и извънредни проверки в определен район за намаляване на разходите.

Извънредните проверки, свързани с аварийни или бедствени ситуации се осъществяват незабавно или в максимално кратък срок след получаване на сигнала, при необходимост съвместно с представители на Регионална лаборатория – Хасково към ИАОС, БДУВ ИБР Пловдив и др.

4.4. Процедури за сътрудничество и координация с други контролни органи

Проверките на предприятия/съоръжения с нисък или висок рисков потенциал се извършват от комисия и съобразно годишния план за контролната дейност, утвърдени със Заповеди на министъра на околната среда и водите. Със заповедите се определят: председателят на комисията, основните членове, обектите, подлежащи на контрол и периода на провеждане на проверките. Комисията е съставена от оправомощени представители на териториалните и регионалните структури на МОСВ, Министерство на вътрешните работи, ИА „ГИТ“ и кметовете на общините.

Председателят на комисията свиква комисията на подготвителна среща за запознаване на членовете ѝ с дейността и характеристиката на обекта на проверка и с обхвата на проверката, уведомява писмено оператора на предприятието и/или съоръжението, подлежащо на контрол за датата на предстоящата проверка. След провеждането ѝ съставя констативен протокол със задължителни предписания със срокове и отговорници за изпълнението им. При констатирани нарушения съставя акт за административно нарушение.

След всяка проверка председателят изготвя и изпраща доклад до министъра на околната среда и водите или до упълномощено от него длъжностно лице, към който прилага констативния протокол, както и акта за административно нарушение, ако такъв е бил съставен.

Трудност при осъществяване на контролната дейност е, че в много от случаите при установяване на нарушение по отношение на биоразнообразието, без съдействието на органите на МВР е невъзможно да се установи нарушителят. В случай на необходимост от вземане на проби (например при съмнения за отравяне на диви животни) е необходимо съдействието и на ветеринарен лекар със съответните правомощия, което затруднява предприемането на своевременни действия. За разрешаването на подобни проблеми се стремим да осигурим взаимодействие с различните институции.

4.5. Процедури за преглед на този план

За осигуряване изпълнението на плана и осъществяване на по-добра координация между експертите при комплексните проверки в РИОСВ – Хасково всяка седмица се изготвя план-график за предстоящите проверки, като се съвместяват извънредни и планови проверки според посоката и приоритетността им, с цел оптимизиране на разходите.

В хода на изпълнение на Плана за контролната дейност за 2020 г. всеки експерт своевременно, незабавно след проверката вписва всички извършени от него проверки и резултатите от тях (предписания, административнонаказателни мерки и др.) в четири създадени общи таблици – за 2 за контролната дейност, административни мерки и контрол на предписанията. Отделно всяко направление регистрира изпълнените проверки от план-графика. Чрез специалната таблица за контролната дейност постоянно се следи процента на изпълнение на плана от всяко направление и при констатирано изоставане от планираното поради обективни и субективни причини (снеговалежи, продължителни дъждове, голям брой извънредни проверки, заболявания и др.) се предприемат мерки за сгъстяване на графика, увеличаване на натовареността на експертите в съответната област и компенсиране на изоставането.

Извършили преглед на Плана:

Ганя Христова, директор на дирекция ПОСККД.....

Светла Крапчева, държ.експерт, дирекция ПОСККД....